

Spis treści:

I	Ogólna charakterystyka	3
II	Podstawy prawne regulujące działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie	4
III	Struktura organizacyjna i kadrowa	5
IV	Wydatki na zadania realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej	9
V	Klienci korzystający z pomocy społecznej	12
VI	Zadania realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie w ramach ustawy o pomocy społecznej	15
VII	Zadania realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie w ramach ustawy o dodatkach mieszkaniowych	27
VIII	Zadania realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie w ramach ustawy o świadczeniach rodzinnych	30
IX	Zadania realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie w ramach ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	34
X	Pozostałe działania	38
XI	Badanie Satysfakcji Klienta	46
XII	Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych	47
XIII	Sukcesy	47
XIV	Bilans potrzeb w zakresie pomocy społecznej	48
XV	Podsumowanie	49
	Załącznik nr 1 –Strategia	51
	Załącznik nr 2-Sprawozdanie opisowe z wydatków i dochodów	66

Na podstawie art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r., poz. 182 z późniejszymi zmianami) przedstawiam sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie za rok 2013 wraz z potrzebami w zakresie pomocy społecznej na rok 2014.

I. Ogólna charakterystyka

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej (minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, wojewodowie) i samorządowej (marszałkowie województw, starostowie na poziomie powiatów oraz wójtowie, burmistrzowie (prezydenci miast) na poziomie gmin). Organy te realizując zadania pomocy społecznej współpracują, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie, jest jednostką budżetową powołaną Uchwałą Nr XIII/54/90 Rady Miejskiej w Dzierżoniowie z dnia 12 kwietnia 1990 r.

Działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie ukierunkowane są na zapobieganie, łagodzenie skutków i przezwyciężanie najbardziej dotkliwych zjawisk społecznych: ubóstwa, bezrobocia, chorób, przemocy.

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na ośrodek obowiązek wspierania osób i rodzin w podejmowanych wysiłkach mających na celu zaspokojenie niezbędnych potrzeb tych osób i rodzin.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie realizuje ponadto szereg innych działań, wynikających z innych ustaw, związanych z dodatkami mieszkaniowymi, świadczeniami rodzinnymi i alimentacyjnymi, postępowaniem wobec dłużników alimentacyjnych, organizuje

kampanie dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom, przemocy w rodzinie, prowadzi grupy wsparcia, wolontariat. Bierze udział w licznych projektach, akcjach wspierających aktywność socjalną, konkursach. Jest aktywnym uczestnikiem życia lokalnego.

Ośrodek Pomocy Społecznej w naszym mieście w pracy z klientami koncentruje się na reintegracji społecznej (podejmuje działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia się osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem, kształcenia umiejętności społecznych i zaradności życiowej, w tym umiejętności racjonalnego gospodarowania budżetem domowym).

Od roku 2013 Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania wynikające z założeń ustawy o wspieraniu Rodziny i Systemie Pieczy Zastępczej z dn. 9 czerwca 2011r. Szczególnie kluczowym celem tej ustawy jest zapewnienie wsparcia rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Stosując tą ustawę musimy mieć na względzie podmiotowość dziecka, które potrzebuje szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych. Wspierając rodzinę mamy na celu przywrócenie jej zdolności do wypełniania swoich ról.

II. Podstawy prawne regulujące działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie

Swoje działania Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje na podstawie szeregu przepisów, najważniejsze to:

- Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12.03.2004 r. (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r., poz. 182 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r., poz. 1456);
- Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. Z 2012 r., poz. 1228 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2011 r. nr 127, poz.721 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2008 r. nr 164, poz. 1027 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r., poz. 674 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.);

- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r., poz. 1442 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r., poz. 966);
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. nr 256, poz. 2572, z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. nr 180, poz. 1493 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r., poz. 135 z późn. zm.);
- Uchwała nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020.

III. Struktura organizacyjna i kadrowa

Kadra Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie

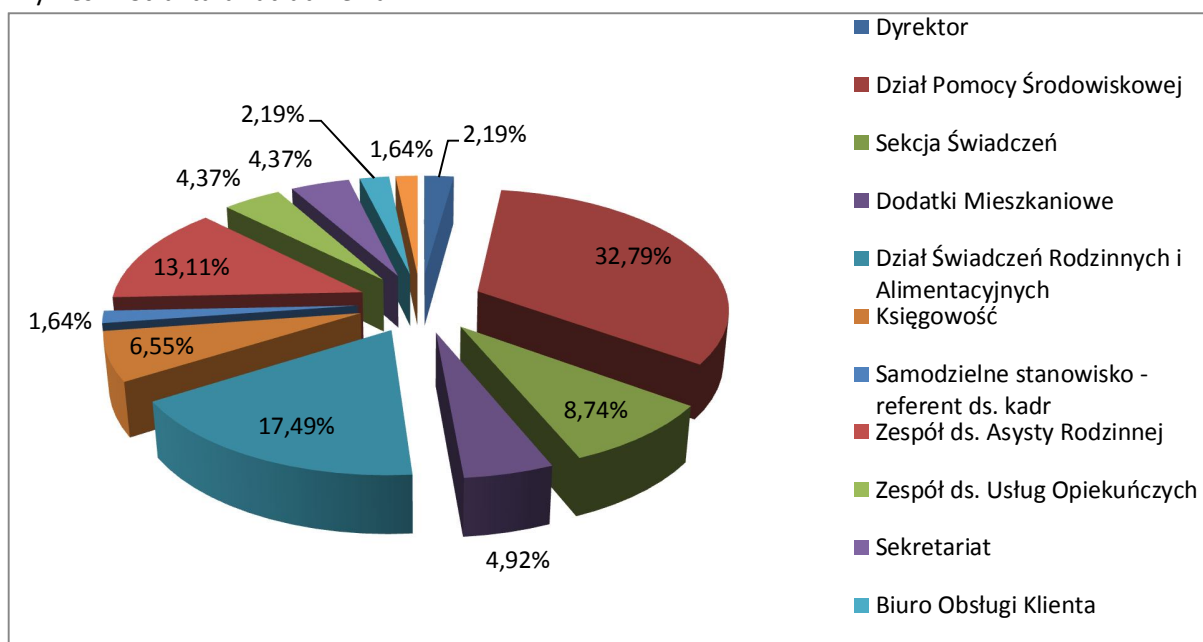
Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym OPS, na dzień 31 grudnia 2013 r. wewnętrzny podział organizacyjny przedstawiał się następująco:

Tabela 1: Podział organizacyjny

	Nazwa działu	Ilość etatów
1.	Dyrektor	1
2.	Dział Pomocy Środowiskowej (pracownicy socjalni- 14)	15 (w tym: 1 osoba na urlopie rodzicielskim, 1 osoba na długotrwałym zwolnieniu lekarskim)
3.	Sekcja Świadczeń	4
4.	Dodatki Mieszkaniowe	2,25 (w tym: 1 osoba na długotrwałym zwolnieniu lekarskim)
5.	Dział Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych	8 (w tym: 1 osoba na urlopie wychowawczym)
6.	Księgowość	3
7.	Samodzielne stanowisko- referent ds. kadr	0,75

8.	Zespół ds. Asysty Rodzinnej (w tym 2 pracownik socjalny)	6 (w tym 1 osoba na urlopie wychowawczym)
9.	Zespół ds. Usług opiekuńczych (w tym 2 pracowników socjalnych)	2
10.	Sekretariat	2 (w tym: 1 osoba na urlopie macierzyńskim)
11.	Biuro Obsługi Klienta	1
12.	Pracownik obsługi	0,75
	Razem	45,75

Wykres 1: Struktura zatrudnienia

Źródło: OPS, opracowanie własne

W Ośrodku Pomocy Społecznej według stanu na dzień 31.12.2013 r. zatrudnionych było 46 pracowników, co stanowiło 45,75 etatu. W roku 2013 – 6 pracowników było i jest nadal długotrwale nieobecnych w pracy z powodu: 2- urlopy wychowawcze, 1- urlop macierzyński, 1- urlop rodzicielski, 2- długotrwale zwolnienia lekarskie. W celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań nastąpiła konieczność zatrudnienia 5 osób w ramach umów na zastępstwo. Ponadto zostały zatrudnione 2 osoby, w tym: 1 osoba- na stanowisku asystenta rodziny (stanowisko

sfinansowane w ramach konkursu MPiPS), 1 osoba- pomoc administracyjna przyjęta po odbyciu stażu w tutejszym OPS, zgodnie z umową z Powiatowym Urzędem Pracy w Dzierżoniowie. Jednocześnie w roku ubiegłym z 4 osobami rozwiązano umowę o pracę tym: 2 osoby- z powodu upływu czasu, na jaki umowy były zawarte, 1 osoba- wskutek wypowiedzenia umowy przez pracownika, 1 osoba- z powodu wypowiedzenia umowy przez pracodawcę.

STRUKTURA WYKSZTAŁCENIA PRACOWNIKÓW OPS:

Wyższe: 31 w tym studia podyplomowe: 9

Średnie (policealne): 15

W tym:

Specjalizacja I stopnia w zawodzie pracownik socjalny: 8

Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej: 5

W Ośrodku Pomocy Społecznej pracownicy z wyższym wykształceniem stanowią 67,39 % ogółu zatrudnionych.

W odniesieniu do roku 2012 nastąpił wzrost poziomu wykształcenia kadry.

W roku 2013 rozpoczęli naukę: 2 pracowników na studiach licencjackich, 3 osoby na studiach podyplomowych, w tym na kierunku- Asystenta Rodziny.

Łącznie 6 pracowników kontynuuje naukę na studiach wyższych.

Pozyskanie i zatrzymanie pracowników o wysokich kwalifikacjach oraz stałe uzupełnianie wiedzy i umiejętności pracowników w sposób decydujący wpływają na pozycję Ośrodka. Rosnące potrzeby i oczekiwania społeczeństwa powodują poszerzenie zakresu działań, a wykwalifikowani pracownicy radzą sobie znacznie lepiej z nowymi zadaniami. Jedną z najważniejszych funkcji polityki personalnej jest wspieranie rozwoju i kariery zawodowej pracownika. Prawidłowy wybór szkoleń pozwala na systematyczny wzrost umiejętności i kwalifikacji specjalistycznych pracowników.

Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednostką zapewniającą pracownikom stabilne warunki zatrudnienia, daje poczucie bezpieczeństwa, dba o warunki pracy, wszystko to zwiększa pozytywne nastawienie pracowników do firmy, motywację i zaangażowanie. Bardziej utożsamiają się oni z firmą, a przez to osiągają lepsze rezultaty w pracy zawodowej.

Tylko 10 pracowników jest zatrudnionych na umowy terminowe, w tym: 5 osób umowy na czas określony, 5 osób umowy na zastępstwo.

Szkolenia

Pracownicy OPS w celu doskonalenia swoich umiejętności zawodowych biorą udział w szkoleniach oraz kursach. W sposób szczególny traktowane są szkolenia specjalistyczne organizowane i finansowane przez Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej rozwijające kwalifikacje kadry pomocy społecznej. Zakres tematyczny szkoleń, w których uczestniczyli pracownicy OPS:

- „Praca socjalna z osobami z zaburzeniami psychicznymi”
- „Pomoc społeczna 2013- aktualne problemy”
- „Najnowsze zmiany w systemie prawnym pomocy społecznej”
- Udział w spotkaniu Dolnośląskiego Forum Pomocy Społecznej
- „Pomoc materialna dla uczniów na rok szkolny 2013/2014- w wymiarze praktycznym. Zmiany w zakresie obliczania dochodu w rolnictwie”
- „Działania i funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego”
- „Uzależnienia i przemoc w rodzinie”
- „Windykacja sądowa i komornicza pieniężnych należności cywilnoprawnych jednostek sektora finansów publicznych po nowelizacji kodeksu postępowania cywilnego”
- „ Nowy Płatnik 9.01.001”
- „VAT w JST i ich jednostkach – ze szczególnym uwzględnieniem zmian na 2014 rok oraz ostatniej uchwały NSA”
- „Świadczenia z ubezpieczenia chorobowego i wypadkowego - projektowane zmiany od 17.06.2013”
- „Rachunkowość budżetowa w Ośrodkach Pomocy Społecznej”
- „Zasady udzielania pierwszej pomocy dla pracowników pomocy społecznej”
- „ Kontrola zarządcza w instytucjach pomocy społecznej”
- „ Świadczenia rodzinne – 2013 nowelizacja”
- „Fundusz Alimentacyjny 2013 – aktualne problemy”
- „ Zatrudnianie i praca Asystenta Rodziny w świetle Ustawy Wspierania Rodziny i System Pieczy Zastępczej”
- „ Szkolenie specjalistyczne dla Mediatorów Rodzinnych”
- „ Warsztaty dla Asystentów Rodziny”
- „ Organizowanie Społeczności Lokalnej – Aktywna pomoc społeczna”
- „ Procedury pomocy dziecku krzywdzonemu oraz członkom rodziny dotkniętej przemocą- zagadnienia praktyczne”
- „ Dodatki mieszkaniowe i ryczałt energetyczny”
- „Zmiany w dodatkach mieszkaniowych”
- „ Motywowanie do zmiany – etapy rozmowy motywującej z osobą uzależnioną”

W lipcu 2013 r. na terenie Ośrodka odbyła się „Superwizja Grupowa” zorganizowana przez DOPS we Wrocławiu, w której uczestniczyli pracownicy socjalni. Szkolenie było formą wsparcia merytorycznego dla pracowników Ośrodka, mającą na celu rozwój i doskonalenie kompetencji zawodowych poprzez usprawnianie warsztatu pracy, kwalifikacji i umiejętności.

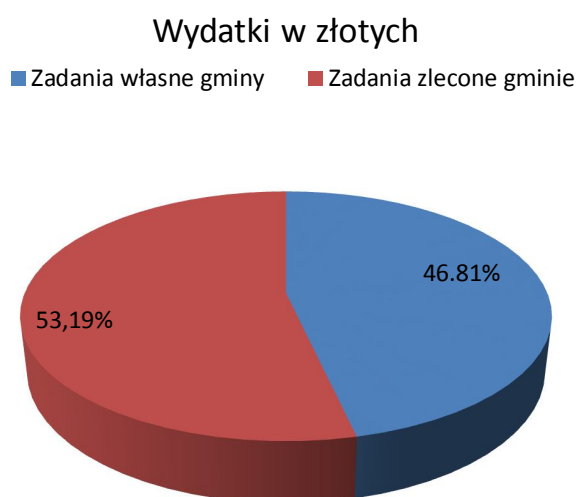
Ponadto Ośrodek Pomocy Społecznej nieustannie realizuje działania w zakresie polityki kadrowej w następujących obszarach:

1. Planowanie zasobów ludzkich i nabór pracowników.
2. Ocena pracowników.
3. Utrzymanie pracowników (wynagradzanie, awansowanie, nagradzanie).
4. Rozwój pracowników (indywidualny rozwój zawodowy, szkolenia).

IV. Wydatki na zadania realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej

Zadania realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej po stronie wydatków zamknęły się kwotą 15 002 151 zł

Wykres 2: Wydatki na realizację zadań w 2013 roku

Źródło: OPS, opracowanie własne

Tabela 2: Szczegółowe zestawienie wydatków OPS w 2013 roku

Forma pomocy	Wydatki w zł.
Zadania własne gminy	
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	24 242
Rodziny zastępcze	44 765
Wspieranie rodziny 63 309 zł, dotacja celowa z budżetu państwa 17 252 zł (projekt „Asystent rodziny”), dotacja gminy 46 057 zł	63 309
Realizacja projektu „Odlotowa przygoda sportowa”	999
Dodatki mieszkaniowe	1 335 490
Zasiłki i pomoc w naturze w tym: zasiłki celowe, pogrzeby, zasiłki stałe, zasiłki okresowe	1 838 167
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	69 821
Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny	19 498
Domy pomocy społecznej	900 123
Usługi opiekuńcze	291 994
Dożywianie dzieci i „posiłek dla potrzebujących” w tym dotacja: 248 300 zł – budżet państwa, 380 020 zł- dotacja gminy	628 320
Stypendia socjalne 129 977 zł - dotacja celowa z budżetu państwa (80 %) 103 982 zł, dotacja gminy (20%) 25 995 zł	129 977
Funkcjonowanie Ośrodka w tym dotacja z budżetu państwa - 598 400 zł	1 675 483
Zadania zlecone gminie	
Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny	7 745 990
Dodatki do świadczenia pielęgnacyjnego	126 357
Składki na ubezpieczenia zdrowotne	65 478
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	41 986
Wynagrodzenie za sprawowanie opieki	152
Łącznie	
Zadania własne gminy	7 022 188
Zadania zlecone gminie	7 979 963
Razem:	15 002 151

Źródło: OPS, opracowanie własne

Tabela 3: Wydatki w latach 2009-2013 -porównanie

Forma pomocy	2009	2010	2011	2012	2013
<i>Zadania własne gminy</i>	5 965 999	6 470 993	6 646 901	6 932 125	7 022 188
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	-	-	-	10 741	24 242
Rodziny zastępcze	-	-	-	8 614	44 765
Wspieranie rodziny	-	-	-	47 221	63 309
Realizacja projektu „Odlotowa przygoda sportowa”	-	-	-	-	999
Dodatki mieszkaniowe	1 004 568	1 247 400	1 202 349	1 255 887	1 335 490
Zasiłki i pomoc w naturze w tym: zasiłki celowe, pogrzeby, zasiłki stałe, zasiłki okresowe	1 369 478	1 682 351	1 822 502	2 002 665	1 838 167
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	21 017	45 248	48 538	54 654	69 821
Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny	15 000	34 820	28 748	67 088	19 498
Domy pomocy społecznej	647 797	662 585	809 157	834 624	900 123
Usługi opiekuńcze	271 622	260 374	292 094	325 891	291 994
Dożywianie dzieci i „posiłki dla potrzebujących”	895 000	916 667	762 088	556 000	628 320
Stypendia socjalne	-	23 959	59 897	73 043	129 977
Funkcjonowanie Ośrodka	1 492 915	1 597 589	1 621 528	1 693 699	1 675 483
<i>Zadania zlecone gminie</i>	7 381 375	7 806 074	7 845 314	7 994 341	7 979 963
Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny	6 750 352	7 409 429	7 410 255	7 809 735	7 745 990
Dodatki do świadczenia pielęgnacyjnego	-	-	-	72 200	126 357
Składki na ubezpieczenia zdrowotne	39 966	38 094	62 277	85 418	65 478
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	-	-	-	26 988	41 986
Wynagrodzenie za sprawowanie opieki	-	-	-	-	152
Wydatki łącznie					15 002 151

Źródło: OPS, opracowanie własne

Wydatki na pomoc społeczną w Dzierżoniowie na przestrzeni pięciu ostatnich lat pozostają na prawie niezmiennym poziomie. Zwiększeniu uległy wydatki na dodatki mieszkaniowe, co spowodowane jest większą liczbą osób ubiegających się o dodatek mieszkaniowy w związku z odpracowaniem zaległości czynszowych w Dzierżoniowskim Zarządzie Budynków Mieszkalnych, domy pomocy społecznej, dożywianie i stypendia socjalne.

V. Klienci korzystający z pomocy społecznej

Ogólna charakterystyka

Na ogólną liczbę klientów Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie składają się osoby i rodziny uzyskujące wsparcie przede wszystkim z tytułu:

1. Ustawy o pomocy społecznej – liczba klientów uzyskujących pomoc z tytułu Ustawy o pomocy społecznej wyniosła w 2013 r. 1090 rodzin, czyli 2269 osób w rodzinie.

2. Ustawy o świadczeniach rodzinnych - liczba klientów uzyskujących pomoc z tytułu Ustawy o świadczeniach rodzinnych wyniosła w 2013 r. 1502 rodziny i zmalała w stosunku do 2012 roku o 81 rodzin. Jest to wynik zmian wprowadzonych do ww. ustawy od 1 stycznia 2013 r., polegających na zawężeniu kręgu osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego. Ostatecznie liczba pobierających świadczenie pielęgnacyjne ze 174 osób w grudniu 2012 r. zmalała do 72 osób w grudniu 2013 r.

W 2013 r. nowe świadczenie opiekuńcze, którym jest specjalny zasiłek opiekuńczy pobierało 8 osób.

3. Ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów - liczba klientów uzyskujących pomoc z tytułu Ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wyniosła w 2013 r. 288 rodzin, to jest na tym samym poziomie, co w roku ubiegłym.

4. Ustawy o dodatkach mieszkaniowych – liczba klientów uzyskujących pomoc z tytułu Ustawy o dodatkach mieszkaniowych wyniosła w 2013 r. 942 rodziny i tym samym wzrosła w stosunku do 2012 roku o 79 rodzin.

W 2013 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie wydał 12.452 decyzji, to jest o 2.782 mniej niż w roku ubiegłym, z czego 636 to decyzje odmowne, tj. o 76 więcej niż w 2012 roku; (tj.: 2.401 ws świadczeń rodzinnych, 1.627 ws dodatków mieszkaniowych, 739 ws świadczeń alimentacyjnych – w tym 299 dla dłużników alimentacyjnych, ws. pomocy socjalnej 7.685). Zmniejszenie ilości wydanych decyzji wynika ze zmian organizacyjnych i technicznych w procedurach wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy socjalnej, polegających m.in. na przyznawaniu świadczenia pieniężnego na kilka wnioskowanych celów w jednej decyzji administracyjnej. Powodem natomiast wzrostu liczby decyzji odmownych są zmiany wprowadzone w ustawie o świadczeniach rodzinnych, w wyniku, których osoby nie zakwalifikowały się do pobierania świadczeń oraz bardzo wnikliwe i restrykcyjne postępowanie (decyzje odmowne stanowią 5,1 % wszystkich wydanych decyzji).

W Dzierżoniowie wg stanu na dzień 31.12.2013 roku (dane Wydziału Spraw Obywatelskich) zamieszkiwało stale 33.372 osoby, spośród których 2269 osoby to klienci tut.

OPS, korzystający z pomocy społecznej, co stanowi 1090 rodzin. Dane te nie uwzględniają osób, które objęte są monitoringiem, interwencjami, biorących udział w grupach wsparcia.

Liczba osób objętych wsparciem systemu pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców Dzierżoniowa stanowi 6,80 % i zmalała w stosunku do ubiegłego roku o 1,47 % (wynika to z aktywnej pracy pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej, realizacji kontraktów socjalnych uzależniających formę pomocy od podejmowanej aktywności przez klientów pomocy).

Ponadto wydano 731 zaświadczeń.

Powody trudnej sytuacji życiowej klientów

Tabela 4 przedstawia szczegółowe dane dotyczące liczby mieszkańców i rodzin w poszczególnych grupach. Liczby osób i rodzin nie sumują się, bowiem ustawowo wymienione dysfunkcje, z powodu, których pomoc jest przyznawana mogły współwystępować ze sobą.

Tabela 4: Powody przyznawania pomocy w 2013 roku, z ustawy o pomocy społecznej

Powód trudnej sytuacji życiowej klientów	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	567	1271
Bezrobocie	657	1606
Niepełnosprawność	335	660
Długotrwała lub ciężka choroba	375	708
Alkoholizm	117	257
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gosp. dom.	161	566
Przemoc w rodzinie	9	36
Bezdomność	56	74
Potrzeba ochrony macierzyństwa	28	145
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	25	56
Narkomania	5	9

Aktywizacja osób bezrobotnych skutecznym sposobem na rosnące bezrobocie

Bezrobocie to nadal istotny problem społeczny w naszym mieście, dlatego nasze działania ukierunkowaliśmy na przeciwdziałanie temu istotnemu problemowi społecznemu w naszym mieście. W tym celu pracownicy socjalni uściślili współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w Dzierżoniowie poprzez kontakt z doradcą zawodowym w sprawie ofert zatrudnienia czy też innych form aktywizacji zawodowej klientów pomocy społecznej. Wzorem lat ubiegłych kierowane były indywidualne wnioski do Powiatowego Urzędu Pracy z prośbą o zaktywizowanie osób długotrwale bezrobotnych, które we własnym zakresie nie potrafią uzyskać zatrudnienia na obecnym rynku pracy. W roku 2013 wystosowano 403 takie wnioski, 110 osób podjęło zatrudnienie. W celu poprawy sytuacji ekonomicznej rodzin podjęliśmy współpracę przy realizacji projektu „Aktywna Integracja” współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach programu operacyjnego „Kapitał Ludzki”, realizowanego na naszym terenie przez Fundację Manufaktura z Wrocławia. Projekt został skierowany do mieszkańców Dzierżoniowa ze szczególnym uwzględnieniem osób nieaktywnych zawodowo po 50 roku życia i 25 roku życia.

W ramach promocji Ośrodek Pomocy przekazał materiały promocyjne (plakaty, ulotki) do Urzędu Pracy w Dzierżoniowie, Urzędu Miasta, ulotki były umieszczane na tablicach informacyjnych w klatkach schodowych na osiedlach w Dzierżoniowie. Materiały promocyjne umieszczano również na witrynach sklepowych, oraz dystrybuowano wśród klientów Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie. Na stronie internetowej OPS umieszczono informację o projekcie, etapach i terminach rekrutacji, Informacje na stronie były aktualizowane i uzupełniane. Pojawiły się na niej informacje na temat odbywających się spotkań organizacyjnych z doradcą zawodowym. Dodatkowo promowano idee i korzyści płynące z uczestnictwa w projekcie, przedstawiono jego podstawowe założenia i cele projektu. Rekrutacja prowadzona była w sposób ciągły w Ośrodku Pomocy, podjęto i przez cały okres realizacji projektu kontynuowano współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w Dzierżoniowie

oraz Urzędem Miasta gdzie rozproszono plakaty informacyjno-rekrutacyjne. Dzięki powyższym działaniom 80 osób zgłosiło deklarację uczestnictwa w projekcie. Ostatecznie osób rekomendowanych do projektu było 77, a ostateczną umowę z wykonawcą podpisało 40 osób, głównie klienci Ośrodka Pomocy Społecznej, co bez wątpienia przyczyni się do zapewnienia możliwości zatrudnienia części osób uczestniczących w projekcie. Ponadto w trakcie tworzenia przedsięwzięcia uczestnicy otrzymali stypendium, co również okresowo poprawiło kondycję finansową rodzin.

Innym sposobem zaktywizowania osób pozostających bez pracy było zatrudnienie mieszkańców przy pracach interwencyjnych w zamian za spłatę zadłużenia. Tutejszy Ośrodek rekrutował osoby wspólnie z Dzierżoniowskim Zarządem Budynków Mieszkalnych, które posiadały zadłużenia z tytułu nieopłacania czynszu w lokalach będących zasobami Gminy Miejskiej Dzierżoniowa. W roku 2013 nadal trwało odpracowywanie zadłużeń w ramach podpisanych umów z DZBM. 93 osoby uczestniczyły w programie, a 19 osób odpracowało wszystkie swoje zobowiązania.

Bezrobocie jest od wielu lat czynnikiem, który bezpośrednio kształtuje sytuację w pomocy społecznej, większe bezrobocie przekłada się na większą liczbę klientów i zogniskowanie wielu problemów społecznych w rodzinie. Istotną rolę w kształtowaniu obecnego rynku pracy mają takie zjawiska gospodarcze, jak ogólna sytuacja gospodarcza kraju, kondycja podmiotów gospodarczych, sytuacja demograficzna i ruch naturalny ludności, napływ i odpływ osób bezrobotnych. Według danych GUS z końca grudnia 2013 bezrobocie w powiecie dzierżoniowskim wyniosło 19.9 %, co oznacza, że co piąta osoba w wieku produkcyjnym pozostawała bez zatrudnienia. W przypadku rodzin klientów OPS zjawisko to dotyczy często więcej niż jednego członka rodziny i sprawia, że całe środowiska są zagrożone wykluczeniem społecznym i ekonomicznym.

VI. Zadania realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie w ramach ustawy o pomocy społecznej

Szczegółowy opis zadań realizowanych w ramach ustawy o pomocy społecznej

Zadaniem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Wspieranie powyższe polega na udzielaniu pomocy:

- pracy socjalnej,
- rzeczowej,
- usługowej,
- poradnictwa,
- finansowej.

Świadczenia z systemu pomocy społecznej przyznawane są pod warunkiem spełnienia jednocześnie dwóch kryteriów. Konieczne jest występowanie jednej z okoliczności wskazującej na trudną sytuację życiową tj. bezrobocia, niepełnosprawności, wielodzietności, potrzeby ochrony macierzyństwa, sieroctwa, bezdomności i innych wskazanych w ustawie o pomocy społecznej oraz spełnienie kryterium dochodowego.

Od 1 października 2012r. - zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej kryterium dochodowe ustalone dla celów pomocy społecznej wynosiło:

- na osobę samotnie gospodarującą - 542 zł,
- na każdą osobę w rodzinie - 456 zł.

Środki na realizację zadań pomocy społecznej, które dzieli się odpowiednio na zadania własne i zlecone, pochodzą z:

- budżetu Miasta,
- budżetu państwa.

Rodziny mogą mieć jeden lub wiele sprzężonych ze sobą problemów, uprawniających je do otrzymywania świadczeń pieniężnych i – w szczególności niepieniężnych.

W 2013 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie realizował następujące świadczenia pieniężne.

Świadczenia pieniężne

1) zasiłek okresowy

Świadczenie przysługuje na podstawie art. 38 ustawy o pomocy społecznej i adresowane jest do osób i rodzin bez dochodów lub o dochodach niższych niż ustawowe kryterium oraz zasobach pieniężnych niewystarczających na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych, zwłaszcza ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

W 2013 r. wysokość zasiłku okresowego wynosiła: 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby; kryterium dochodowym rodziny a dochodem rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20 zł. Okres, na jaki przyznane zostanie to świadczenie, ustala ośrodek pomocy społecznej na podstawie okoliczności sprawy. Wypłata zasiłku jest zadaniem własnym gminy, dotowanym z budżetu państwa.

W 2013 roku przyznano ww. świadczenia dla większej liczby osób w porównaniu z rokiem 2012 tj. dla 174 rodzin.

2) zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy

Jest świadczeniem fakultatywnym przyznawanym na podstawie art. 39 ustawy o pomocy społecznej na zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu. W 2013 roku z tej formy pomocy skorzystało 1090 rodzin, na łączną kwotę 751.917 zł (bez pomocy udzielonej na sprawienie pogrzebów, opłatę schronienia, specjalne zasiłki celowe).

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, na podstawie art. 41 ustawy o pomocy społecznej, osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium ustawowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy - w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny.

Zasiłek celowy – specjalny przyznawany jest w szczególności w rodzinach, gdzie przyczyną udzielenia pomocy, zgodnie a art. 7 ustawy o pomocy społecznej jest niepełnosprawność lub długotrwała/ ciężka choroba. W szczególności zasiłki celowe specjalne przyznawane są na leki i leczenie. W 2013 roku zasiłki celowe specjalne otrzymało 49 rodzin (tj. około 1/3 liczby jak przed rokiem) na łączna kwotę 7087 zł.

Kwoty zasiłków zależą od możliwości finansowych ośrodka; sytuacji rodzinnej uprawnionego, członków jego rodziny, postawy świadczeniobiorcy, jego obiektywnych możliwości wyjścia z kryzysu oraz elementów subiektywnych – chęci i aktywności w rozwiązywaniu swej trudnej sytuacji życiowej.

3) zasiłek stały

Jest to świadczenie obligatoryjne (obowiązkowe) przysługujące na podstawie art. 37 ustawy o pomocy społecznej osobom całkowicie niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności i spełniającym kryterium dochodowe; stanowi uzupełnienie dochodu tych osób do kryterium ustawowego.

W 2013 roku z zasiłku stałego korzystało 197 osób, wzrosła, zatem liczba osób w porównaniu do roku poprzedniego o 29. Na wypłaty zasiłków stałych wydano 782.513 złotych tj. o 178.519 zł więcej w porównaniu do roku poprzedniego. Świadczeniobiorcami tego zasiłku stały się osoby, które do tej pory korzystały z innych form pomocy tutaj. Ośrodka, a uzyskały orzeczenia o niepełnosprawności, które są niezbędnym dla uzyskania prawa do zasiłku stałego.

Świadczenie niepieniężne

W 2013 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie realizował następujące **świadczenia niepieniężne**:

1) praca socjalna

Najbardziej znaczącą oraz powszechną formą pomocy, która nie zależy od dochodu, jaki posiada osoba czy też rodzina jest praca socjalna. W roku 2013 pracownicy socjalni objęli pracą socjalną 476 rodzin. W trakcie pracy z rodziną wiele rodzin pokonało szereg problemów odzyskując przez to możliwość lepszego funkcjonowania w środowisku społecznym. Są jednak rodziny, które wymagają zastosowania dodatkowych narzędzi w realizacji pracy socjalnej. Jednym z nich jest kontrakt socjalny, stanowiący swoistą umowę z klientem w oparciu, o którą udzielane jest wsparcie, przy jednoczesnym wykazaniu zaangażowania ze strony klienta. To rodzaj motywatora do przejścia odpowiedzialności za swoje życie poprzez udział w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej. Praca socjalna to systematyczny kontakt z rodziną, szczególnie tą, w której występuje problem alkoholowy oraz przemoc. W sytuacji tych rodzin konieczny jest stały nadzór w celu zapewnienia poczucia bezpieczeństwa w szczególności dzieci najbardziej narażonych na skutki niewłaściwych zachowań rodziców. Kontynuujemy **monitoring rodzin dysfunkcyjnych** przy współpracy Komendy Powiatowej Policji w Dzierżoniowie pracownicy socjalni wspólnie z dzielnicowymi odwiedzają rodziny w godzinach popołudniowych. Rodziny wieloproblemowe, osoby doznające przemocy monitorowane są w sposób szczególny przez Zespół ds. Asysty Rodzinnej. Wizyty w rodzinach odbywają się nie rzadziej niż raz w tygodniu.

2) poradnictwo specjalistyczne

Ośrodek Pomocy Społecznej umożliwia klientom oraz mieszkańcom Dzierżoniowa specjalistyczne wsparcie w zakresie porad prawnych oraz psychologicznych. W 2013r. udzielono 320 wolontarystycznych porad prawnych. Byli to zarówno klienci Ośrodka Pomocy Społecznej jak też mieszkańcy miasta. Oczekiwali informacji głównie z zakresu prawa rodzinnego, karnego, prawa pracy. Wielu zgłaszających się to ofiary przestępstw spowodowanych na tle alkoholu i patologii społecznych.

Ponadto osoby wymagające interwencyjnego wsparcia psychologicznego mogą je otrzymać w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej, bądź w przypadku osób dotkniętych dysfunkcją ruchu lub posiadających inne ograniczenia w dotarciu do Ośrodka Pomocy Społecznej, w miejscu zamieszkania. W roku 2013 udzielono 48 porad psychologicznych.

3) zapewnienie posiłku

Zadaniem pomocy społecznej o charakterze obligatoryjnym jest zapewnienie gorącego posiłku osobom tego pozbawionym. Pomoc w formie posiłku może być przyznana bezpłatnie:

1. Jeżeli dochód osoby nie przekracza kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej, tj.:

Od 01 października 2012 roku:

- kwoty 542, 00 złotych dla osoby samotnie gospodarującej,
- kwoty 456, 00 złotych dla osoby w rodzinie,

Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” funkcjonował do 31 grudnia 2013 roku na podstawie ustawy z dnia 29.12.2005 roku o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz.U. nr 219, poz. 1706 z późn. zm.), a następnie na podstawie art. 17 ustawy z dnia 19.11.2009 roku o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją wydatków budżetowych, czas realizacji Programu przedłużono do końca roku sprawozdawczego.

W ramach Programu były realizowane działania dotyczące w szczególności zapewnienia pomocy w zakresie dożywiania:

- dzieciom do 7 roku życia;
- uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej;
- osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12-03-2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. z 2013 roku, poz. 182 z późn.zm.) w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym;
- w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

W programie przewidziano, że w przypadku braku możliwości zapewnienia posiłku lub, gdy przyznanie pomocy w formie posiłku byłoby nieuzasadnione z uwagi na sytuację osobistą lub rodzinną, może być przyznana pomoc w formie zasiłku celowego z przeznaczeniem na zakup posiłku lub żywności. Realizacja tej formy pomocy odbywała się głównie poprzez prowadzenie dożywiania dzieci w placówkach edukacyjnych oraz dożywiania w stołówce „Caritas” (także poprzez zasiłki jednorazowe).

Liczba osób korzystających z posiłku w 2013 roku wyniosła ogółem 755, w tym 396 dzieci, dożywianych w szkołach i przedszkolach. Ogólny koszt programu zamknął się kwotą 628.320 zł, w

tym środki własne gminy wyniosły aż 380.020 zł, a dotacja z rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” wyniosła 248.300 zł. – udział gminy w realizacji tego zadania wyniósł, zatem 60,49 %.

Caritas Diecezji Świdnickiej na zlecenie Gminy prowadzi Punkt Pomocy Środowiskowej, do której OPS skierował 240 podopiecznych na posiłki (średnio w skali miesiąca to liczba 185 osób). W gminie działa również Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, w którym z posiłków skorzystało 11 dzieci.

4) usługi opiekuńcze

Osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, mogą być przyznane usługi opiekuńcze świadczone w środowisku. Obejmują one pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Usługi opiekuńcze są zadaniami własnymi gminy o charakterze obowiązkowym. Usługi opiekuńcze na terenie miasta Dzierżoniowa realizują firmy zewnętrzne wyłonione w drodze przetargu. W 2013 roku były to: Polski Czerwony Krzyż w okresie od 01.01.2013 r. do 31.05.2013 r. oraz Centrum Pielęgniarsko – Opiekuńcze Jolanty Aleksanderek w okresie od 01.06.2013 r. do 31.12.2013 r. Usługi realizowane są od poniedziałku do niedzieli. Dni oraz godziny ich realizacji są ustalane pod kątem indywidualnych potrzeb klienta. W roku 2013 z usług opiekuńczych łącznie skorzystało 85 środowisk.

Odpłatność za usługi opiekuńcze wynika z uchwał Rady Miejskiej Dzierżoniowa w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania. W 2013 roku obowiązywała Uchwała Nr XXIV/166/12 z dnia 25.06.2012 r., a następnie Uchwała Nr XXXVII/258/13 z dnia 24.06.2013 r.

Usługi opiekuńcze - zestawienie wydatków

	2013
Wydatki podopiecznych	61 766,70 zł
Wydatki OPS	230 227,12 zł
Łącznie	291 993,82 zł
Średnia liczba godzin w miesiącu	2470

Średnia liczba podopiecznych w miesiącu	61
Liczba osób mających bezpłatne usługi (dochód poniżej kryterium dochodowego)	7
Liczba osób po 90 roku życia, korzystających z usług	11
Cena jednej godziny usługowej	Od 1.01.2013 r. do 31.05.2013 r. (PCK) – 9,75 zł od 01.06.2013 r. do 31.12.2013 r. (Centrum Pielęg.-Opiek.) - 10,05 zł

Źródło: OPS, opracowanie własne

W roku 2013 do OPS wpłynęło łącznie 59 zgłoszeń ze środowiska dotyczących potrzeby objęcia pomocą usługową osoby starszej. Po dokonaniu wnikliwego rozeznania sytuacji zdrowotnej i rodzinnej Ośrodek objął pomocą usługową 29 nowych środowisk, w przypadku pozostałych wdrożone zostały inne stosowne działania ukierunkowane na poprawę sytuacji życiowej osoby m.in. włączenie do pomocy członków rodziny, sąsiadów. Niektóre środowiska poddano profilaktycznie stałemu **monitoringowi**. Dotyczy to środowisk niekorzystających lub rezygnujących z usług opiekuńczych jednak z racji wieku, samotności oraz stanu zdrowia środowisk wymagających nadzoru. Monitoring to wizyta przynajmniej raz w miesiącu, z której sporządzana jest notatka służbowa. Pozwala to na zbudowanie zaufania pomiędzy pracownikiem socjalnym, a potencjalnym klientem jeszcze przed objęciem usługami opiekuńczymi. Niweluje to także poczucie osamotnienia, ponieważ ktoś wykazuje zainteresowanie losem osoby starszej. Z perspektywy trzech lat prowadzenia monitoringów widzimy, iż taka forma pomocy jest niezwykle istotna gdyż pozwala zapobiegać sytuacjom kryzysowym i interweniować w porę. W 2013 roku monitoringiem objętych było 14 osób.

5) domy pomocy społecznej

W przypadku, gdy nie można zapewnić osobie niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, osobie starszej przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Dom Pomocy Społecznej świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne. Wobec powyższego podstawą do przyjęcia osoby starszej do DPS są niepełnosprawność i trudna sytuacja socjalno-bytowa.

Domy pomocy społecznej- zestawienie wydatków:

rok	2013
Wydatki OPS na DPS (łącznie)	900 122,46 zł
Średnia miesięczna dopłata OPS (gminy) do pobytu jednej osoby	1 881,00 zł
Liczba przebywających na dzień 31 grudnia	38
Liczba oczekujących na miejsce	0
Liczba podpisanych umów na dopłatę do pobytu członka rodziny w DPS	4
Koszt miesięcznego pobytu w Domu Pomocy Społecznej w Bielawie jednej osoby	2 858,00 zł

Źródło: OPS, opracowanie własne

Ustawa o pomocy społecznej określa, iż koszt pobytu w domu pomocy społecznej dzielony jest pomiędzy osobę umieszczaną, rodzinę oraz Gminę. W praktyce główny ciężar utrzymania osoby w DPS spada jednak na Gminę. Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie stara się, aby w możliwy prawnie sposób egzekwować od rodzin, chociaż dobrowolne wpłaty, jeśli w myśl ustawy o pomocy społecznej osoby są z niej zwolnione (tj. dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 300% kryterium dochodowego, czyli 1368 zł). I tak w 2013 r. podpisano 2 umowy na pełną dopłatę do kosztów pobytu osoby w domu pomocy społecznej oraz 2 umowy na dobrowolne częściowe dopłaty. W 2013 do DPS skierowano 12 osób.

6) specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Praca zespołu ds. usług opiekuńczych w środowiskach osób starszych naszego miasta ujawniła poważny problem wzrastającej liczby osób starszych z zaburzeniami psychicznymi. Osobom tym świadczone są specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, prowadzone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Usługi te obejmują uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia oraz pielęgnację - jako wspieranie procesu leczenia.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi należą do zadań zleconych gminy. Realizowane są przez firmę zewnętrzną wyłonioną w drodze przetargu. W

2013 roku był to Polski Czerwony Krzyż. Usługi są realizowane od poniedziałku do niedzieli. Dni oraz godziny ich realizacji są ustalane pod kątem indywidualnych potrzeb klienta.

Odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi wynika z Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi - zestawienie wydatków:

	2013
Liczba osób objętych usługami	9
Średnia liczba godzin w miesiącu	300
Liczba godzin ogółem	2999
Koszt	41 986,00 zł
Cena jednej godziny usług specjalistycznych	14,00 zł

Źródło: OPS, opracowanie własne

7) sprawienie pogrzebu

Sprawienie pogrzebu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. W 2013 roku sprawiono pogrzeb dla 11 osób na kwotę ogółem 21.892 zł, tj. trzykrotnie więcej jak w roku ubiegłym.

8) bony i opał w naturze

Pomoc na zakup opału w formie niepieniężnej udzielenia jest w szczególności rodzinom dysfunkcyjnym, w których istnieje prawdopodobieństwo zmarnotrawienia przyznanej pomocy. Rodziny mają do wyboru składy opału na terenie Dzierżoniowa oraz skład opału w Pieszycach, gdzie mogą zrealizować przyznaną pomoc.

OPS w 2013 roku udzielił pomocy w formie niepieniężnej, z przeznaczeniem na zakup opału dla 667 rodzin, na łączną kwotę 137.758,75 zł. Średni zasiłek udzielony na ten cel wyniósł 206,53 zł.

Rodziny korzystające z pomocy OPS otrzymują także pomoc w formie bonów żywnościowych oraz bonów towarowych – zasiłek celowy jednorazowy wypłacany w formie niepieniężnej. Pomoc w tej formie przyznawana jest rodzinom, które nie potrafią prawidłowo dysponować środkami materialnymi i przyznaną pomoc przeznaczają na cele niezwiązane z niezbędnymi potrzebami rodziny, zwłaszcza z zakupem żywności, środków higieny czy artykułów chemicznych. Od 2009 roku klienci OPS mogą korzystać z 4 wyznaczonych sklepów, w celu realizacji bonów żywnościowych i towarowych.

W 2013 roku OPS udzielił 692 świadczenia w formie bonów żywnościowych, tj. świadczeń, na łączną kwotę 29.483 zł. Średni zasiłek wypłacony w formie niepieniężnej, w postaci bonów żywnościowych wyniósł 42,61 zł.

W 2013 roku OPS udzielił aż 224 świadczenia w formie bonów towarowych, na łączną kwotę 4.291,00 zł. Średni zasiłek wypłacony w formie bonów towarowych wyniósł 19, 16 zł.

9) udzielenie schronienia

W roku 2013 udzielono schronienia dla 31 osób w tym dla jednego dziecka, koszt ww. świadczeń wyniósł 84.909 zł. Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych. Współpracujemy z 10 instytucjami do tego przeznaczonymi, tj.:

L.p.	Nazwa placówki	Liczba klientów tut., OPS, którym udzielono pomocy
1.	Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło w Świdnicy	19
2.	Przytulisko dla Bezdomnych im. Św. Brata Alberta w Częstochowie	1
3.	Koło Bielickie Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta	1
4.	Schronisko dla Kobiet i Matek z Dziećmi we Wrocławiu	1
5.	Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło Miechowskie	1
6.	Dom Samotnych Matek z Dziećmi Monar-Markot w Tuchowie	2, w tym 1 dziecko

7.	Fundacja Tarkowskich Herbu Klamry w Wałbrzychu	2
8.	Chrześcijańska Misja Pomocy Ludziom Uzależnionym "Nowa Nadzieja" w Bielawie	2
9.	Dom dla Osób Bezdomnych i Najuboższych Monar-Markot w Wałbrzychu	1
10.	Centrum Pomocy Potrzebującym Dom dla Bezdomnych „ARKA” w Będzinie	1
RAZEM		31 osób

Źródło: OPS, opracowanie własne

10) skierowanie do ośrodków wsparcia

W 2013r. Ośrodek Pomocy wydał 39 decyzji kierujących do [Środowiskowego Domu Samopomocy](#) dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Celem Środowiskowego Domu Samopomocy jest stworzenie osobom zakwalifikowanym, systemu oparcia społecznego poprzez zaspokajanie ich potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych, społecznych, ukierunkowanych na podtrzymanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia. Pozytywną stroną udzielania tej formy pomocy jest utrzymanie osoby wymagającej pomocy w jej naturalnym środowisku i przeciwdziałanie instytucjonalizacji, czyli umieszczeniu osoby w placówce całodobowej opieki.

Ośrodek Pomocy Społecznej wydaje także skierowania do [Dziennego Domu Pomocy Społecznej](#) w Dzierżoniowie. W 2013 r. wydaliśmy 15 decyzji kierujących nowe osoby do placówki. DDPS zapewnia wsparcie osobom w wieku emerytalnym, niesprawnym psychofizycznie, samotnym oraz osamotnionym. Celem działań Dziennego Domu jest utworzenie systemu wsparcia społecznego poprzez: zaspokajanie potrzeb bytowych, edukacyjnych, kulturalnych i społecznych, ukierunkowanych na rozwój indywidualnych zainteresowań oraz postaw aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Zadania wynikające z ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Prawo do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych mają osoby, które spełniają kryterium dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej. Potwierdza się je decyzją administracyjną, ważną 90

dni od dnia złożenia wniosku. W przypadku udzielania świadczeń w stanie nagłym termin liczony jest od dnia rozpoczęcia udzielania świadczeń zdrowotnych. W 2013 r. wydano decyzję dla 26 osób, w tym trzy osoby otrzymały po dwie decyzje, tym samym wydłużony został termin z 90 dni do 180 dni. Świadczenie przysługuje osobom korzystającym z placówek opieki zdrowotnej niemających prawa do ubezpieczenia z innego tytułu.

Stypendia socjalne

Od sierpnia 2010 roku OPS w Dzierżoniowie realizuje zadania z zakresu przyznawania i wypłacania stypendiów i zasiłków szkolnych. W roku 2013 złożonych zostało 156 wniosków o stypendia szkolne. Udzielono pomocy 263 osobom i wydano 11 decyzji odmownych. Nie składano wniosków o zasiłki szkolne. W całym 2013 roku (obejmującym II semestr roku szkolnego 2012/2013 i I semestr roku szkolnego 2013/2014) wypłacono 129.977,28 zł, z tego 103.981,83 zł. z budżetu państwa, a 25.995,45 zł. z budżetu miasta. Zadanie realizowane jest w oparciu o ustawę o systemie oświaty.

Pomoc materialna dla uczniów, zgodnie z art. 90 b ust. 3 ustawy o systemie oświaty, przysługuje:

1. Uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych oraz słuchaczom publicznych kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych – do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia;
2. Wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków umożliwiających dzieciom i młodzieży upośledzonej w stopniu głębokim uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych, a także dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym z niepełno-sprawnościami sprzężonymi realizację obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki.

Świadczenia pomocy materialnej, o których mowa wyżej, przysługują również (art. 90 b ust. 4 ustawy o systemie oświaty):

- 1) uczniom szkół niepublicznych nieposiadających uprawnień szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki,
- 2) słuchaczom niepublicznych kolegiów nauczycielskich i nauczycielskich kolegiów języków obcych – do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia.

Świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym (art. 90c ust. 2 ustawy o systemie oświaty) są stypendia szkolne i zasiłki szkolne.

Zgodnie z art. 90d ust. 1 ww. ustawy stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności, gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także, gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Stypendium szkolne może być udzielane uczniom w formie:

- 1) całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania, a także udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą;
- 2) pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w tym w szczególności zakupu podręczników (art. 90d ust. 2 ustawy o systemie oświaty)

VII. Zadania realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie w ramach ustawy o dodatkach mieszkaniowych

Dodatek mieszkaniowy jest formą pomocy państwa dla osób, które nie są w stanie pokryć kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania.

Dotatki mieszkaniowe przyznawane są na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. 2013 r., poz. 966)

Wyplata dodatków mieszkaniowych jest obowiązkowym zadaniem gminy, realizowanym przez Ośrodek Pomocy Społecznej. Dodatek mieszkaniowy ma na celu zmniejszenie wysokich kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, ponoszonych przez osoby o najniższych dochodach.

Podstawowe wymogi uprawniające do otrzymania dodatku mieszkaniowego, które należy spełnić łącznie to:

- 1) posiadać tytuł prawny do zajmowanego mieszkania,
- 2) dochód na osobę w gospodarstwie domowym w okresie trzech miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku nie może być większy niż:
 - 175 % kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym,
 - 125 % kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie wieloosobowym;
- 3) powierzchnia użytkowa mieszkania nie może przekraczać dopuszczalnej powierzchni normatywnej tj.:

	Powierzchnia normatywna	Ustępstwa dopuszczone w ustawie	
Dla 1 osoby	35 m ²	+ 30% = 45, 50 m ²	+ 50% = 52, 50 m ²
Dla 2 osób	40 m ²	+ 30% = 52, 00 m ²	+ 50% = 60, 00 m ²
Dla 3 osób	45 m ²	+ 30% = 58, 50 m ²	+ 50% = 67, 50 m ²
Dla 4 osób	55 m ²	+ 30% = 70, 50 m ²	+ 50% = 82, 50 m ²
Dla 5 osób	65 m ²	+ 30 % = 84, 50 m ²	+ 50% = 97, 50 m ²
Dla 6 osób	70 m ²	+ 30% = 91, 00 m ²	+ 50% = 105, 00 m ²

Dodatek mieszkaniowy przysługuje, gdy powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego nie przekracza normatywnej powierzchni o więcej niż: 30 % albo 50 % pod warunkiem, że udział powierzchni pokoi i kuchni w powierzchni użytkowej tego lokalu nie przekracza 60%.

Normatywną powierzchnię powiększa się o 15 m², jeśli w lokalu mieszkalnym zamieszkuje osoba niepełnosprawna poruszająca się na wózku inwalidzkim lub osoba niepełnosprawna, jeśli niepełnosprawność wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju

(wymagane stosowne orzeczenie o niepełnosprawności z wpisem o uprawnieniu do dodatkowej powierzchni). Wyjątek stanowią orzeczenia wydane do 22 listopada 2004r., wówczas należy dołączyć zaświadczenie lekarskie o wymogu zamieszkiwania w oddzielnym pokoju. Kryteria kwalifikujące do przyznania dodatku mieszkaniowego od 01.03.2013 r. - najniższa emerytura wynosi 831,15 zł.

Wysokość dodatku stanowi różnicę między wydatkami przypadającymi na normatywną powierzchnię zajmowanego lokalu a kwotą, którą powinna opłacić osoba ubiegająca się o dodatek z własnych dochodów. Dodatek mieszkaniowy przyznawany jest na okresy 6-miesięczne.

W 2013 roku przyjęto i rozpatrzono **1.659 wniosków** o dodatek mieszkaniowy.

Liczba wydanych decyzji:

- przyznających – 1533
- odmownych – 90
- wniosków pozostawionych bez rozpatrzenia – 32
- umorzone postępowanie - 4

Z powodu nieopłacania na bieżąco należności za zajmowany lokal mieszkalny wstrzymano wypłatę dodatku mieszkaniowego w przypadku **8** gospodarstw domowych., z czego w **4** przypadkach wypłatę wznowiono po uregulowaniu należności.

W 2013 roku wypłacono **9.158 dodatków** mieszkaniowych z tego w zasobie:

- gminnym 5.952 w kwocie 898 853,60 zł.
- spółdzielczym 1.924 w kwocie 250 203,57 zł.
- wspólnot mieszkaniowych 1.066 w kwocie 146 314,86 zł.
- prywatnym 28 w kwocie 3 776,70 zł.
- DTBS 140 w kwocie 28 366,97 zł.
- innym 48 w kwocie 7 974,68 zł.

Łączna kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych za rok 2013 – 1 335 490,38 zł.

Porównując kwoty wypłaconych dodatków mieszkaniowych za rok 2012 oraz 2013 - kwoty te w 2013 roku wzrosły w porównaniu do poprzedniego o 79 602,94 zł.

2012 r. – 1 255 887, 44 zł

2013 r. – 1 335 490,38 zł.

Jak widać z przedstawionego powyżej zestawienia łączna kwota wypłaconych dodatków w poszczególnych latach przybrała tendencję wzrostową. Podyktowane jest to na pewno podwyżkami wydatków na lokale mieszkalne jak i podwyżką ceny energii elektrycznej, na której podstawie wyliczany jest ryczałt. Ponadto w ostatnim roku dało się zauważyć, iż z dodatku mieszkaniowego korzystają głównie rodziny o najniższych dochodach oraz trudnej sytuacji finansowej (większość osób otrzymujących dodatek ma taką sytuację dochodową i takie wydatki na lokal, że otrzymują wyższe dodatki, niż w latach ubiegłych).

Ponadto z dodatku mieszkaniowego w 2013 r. zaczęły korzystać nowe rodziny - część z uwagi na złą sytuację finansową, a część wcześniej była pozbawiona możliwości korzystania z w/w dopłaty ze względu na zaległości czynszowe. Z uwagi na fakt, iż od 2012 r. DZBM Dzierżoniów umożliwił tym rodzinom odpracowywanie długu, rodziny te ponownie mogły ubiegać się o dodatek mieszkaniowy.

VIII. Zadania realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie w ramach ustawy o świadczeniach rodzinnych

Ogólna charakterystyka

Aktualny system świadczeń rodzinnych został wprowadzony 1 maja 2004 r. Podstawę prawną systemu stanowi ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. 2013 r., poz. 1456).

Zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych **świadczeniami rodzinnymi** są:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- 2) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy i świadczenie pielęgnacyjne,
- 3) dwa rodzaje zapomóg związanych z urodzeniem się dziecka.

Obok posiadania dziecka na utrzymaniu, głównym kryterium uprawniającym do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami jest przeciętny miesięczny dochód, w przeliczeniu na osobę w rodzinie, z roku kalendarzowego poprzedzającego okres zasiłkowy. Kryterium dochodowe dotyczy dochodu netto, tj. po odliczeniu podatku dochodowego i składek na ubezpieczenie społeczne oraz na ubezpieczenie zdrowotne i wynosi od listopada 2012 r. 539 zł na osobę lub 623 zł na osobę, jeśli w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne. Kolejnym świadczeniem uzależnionym od dochodu jest jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka. Kryterium dochodowe przy ubieganiu się o to świadczenie zostało wprowadzone od stycznia 2013 r. i wynosi 1922 zł.

Nowym świadczeniem, którego uzyskanie również uzależnione jest od dochodu jest specjalny zasiłek opiekuńczy, gdzie kryterium dochodowe wynosi 623 zł.

Niezależnie od wysokości dochodu rodziny przyznawane są: świadczenie pielęgnacyjne oraz zasiłek pielęgnacyjny.

Zasiłek rodzinny oraz specjalny zasiłek opiekuńczy przyznawane są na okres zasiłkowy, tj. od 1 listopada jednego roku do 31 października następnego roku kalendarzowego. System świadczeń rodzinnych oparty jest o zasadę pomocniczości, uwzględniającą regułę, że osobami w pierwszej kolejności zobowiązanymi do łożenia na utrzymanie dzieci są ich rodzice. W przypadku, gdy ich środki i uprawnienia są niewystarczające do wychowania i utrzymania dzieci, przysługuje

pomoc państwa w postaci świadczeń rodzinnych. W sytuacji osób samotnie wychowujących dzieci oznacza to konieczność zasądzenia alimentów na rzecz dziecka od drugiego z rodziców.

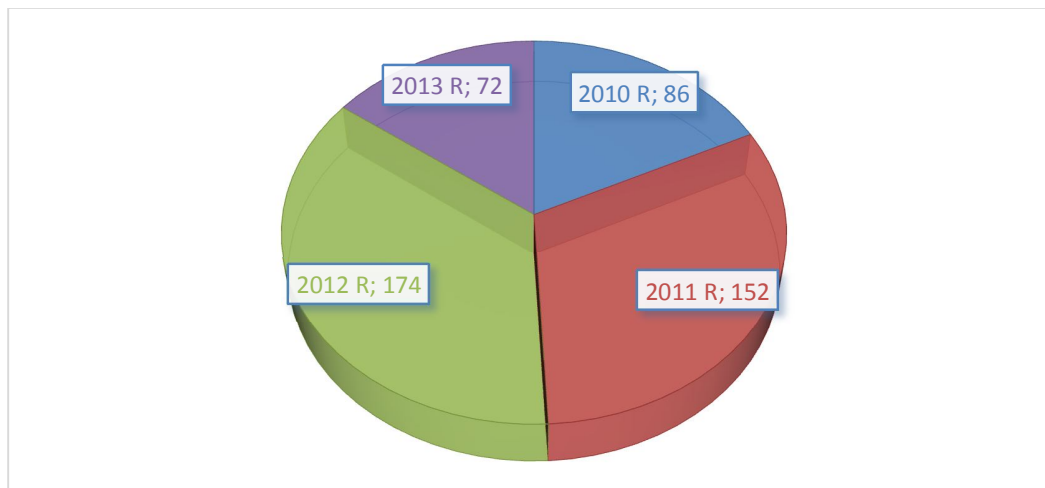
Aby skorzystać z dodatków do zasiłku należy przede wszystkim mieć prawo do zasiłku rodzinnego. Ponadto, do każdego z dodatków wymagane jest spełnienie dodatkowych warunków związanych z tytułem (powodem) przyznania dodatku. Jednocześnie można pobierać kilka rodzajów dodatków.

Innymi świadczeniami przyznawanymi na mocy w/w ustawy są świadczenia opiekuńcze tj.:

- zasiłek pielęgnacyjny, – który przysługuje na dziecko do 16 roku życia, które ma orzeczoną niepełnosprawność; osobie powyżej 16 lat, jeśli ma orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, która powstała przed 21 rokiem życia; oraz osobie, która ukończyła 75 lat i nie pobiera dodatku pielęgnacyjnego w ZUS. Prawo do zasiłku pielęgnacyjnego przysługuje bez względu na dochód i jest przyznawane do końca ważności orzeczenia.
- świadczenie pielęgnacyjne przysługuje: matce albo ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz innym osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności - jeżeli rezygnuje z zatrudnienia lub nie podejmuje zatrudnienia w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału, na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Świadczenie przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała: nie później niż do 18 roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do 25 roku życia. (świadczenie w tej wersji obowiązuje od stycznia 2013 r.)

Należy zaznaczyć, że w 2013 roku w związku z wprowadzeniem zmian w ustawie o świadczeniach rodzinnych (od stycznia 2013 r.) dotyczących świadczenia pielęgnacyjnego polegających na: zmianie kryteriów otrzymania pomocy w tej formie oraz wprowadzeniu nowego świadczenia, jakim jest specjalny zasiłek opiekuńczy - drastycznie zmalała liczba osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne. Ostatecznie liczba pobierających świadczenie pielęgnacyjne ze 174 osób w grudniu 2012 r. spadła do 72 osób w grudniu 2013 r. i jest to najmniej od kilku lat. Zaznaczyć należy, iż grupa tych 102 osób utraciła prawo do w/w świadczenia - pobieranego w większości na niepełnosprawnego rodzica - z dniem 30 czerwca 2013 r.

Wykres 6: Liczba osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne zestawienie:

Źródło: OPS, opracowanie własne

- specjalny zasiłek opiekuńczy jest to nowe świadczenie wprowadzone od stycznia 2013 roku i przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania, na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Jest to świadczenie uzależnione od dochodu, który nie może wynosić więcej jak 623 zł na osobę w rodzinie.

Rada Ministrów w dniu 26 marca 2013 r., przyjęła uchwałę Nr 48/2013 w sprawie ustanowienia rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego, zgodnie, z którą osoby mające w okresie od kwietnia 2013 r. do grudnia 2013 r. prawo do świadczenia pielęgnacyjnego na dzieci na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, otrzymały dodatkowe świadczenie w wysokości 200 zł miesięcznie. W 2013 r. wypłacono 606 dodatków na kwotę 121 200, 00 zł. W okresie od stycznia 2013 r. do czerwca 2013 r. tym samym osobom wypłacono również dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego w wysokości 100 zł miesięcznie (wypłacono 387 dodatków na kwotę 38 700,00 zł).

Tabela 9: Rodzaje świadczeń i środki finansowe przeznaczone na realizację zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w 2013 r.

Rodzaj świadczenia	Wydatki na świadczenia	Liczba przyznanych świadczeń
Zasiłki rodzinne	1 674 049	17 062
Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu: urodzenia dziecka	104 000	104
Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	226 453	583
Samotnego wychowywania dziecka	206 440	1177
Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	94 120	1234
Rozpoczęcia roku szkolnego	100 300	1003
Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	23 650	425
Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	168 800	2110
Zasiłki rodzinne z dodatkami	2 597 812	23 698
Zasiłki pielęgnacyjne	1 552 032	10144
Świadczenia pielęgnacyjne	799 461	1465
Specjalny zasiłek opiekuńczy	26 676	52
Świadczenia opiekuńcze	2 378 169	11 661
Dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego	38 700	387
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	211 000	211
RAZEM	5 225 681	35 957

Źródło: OPS, opracowanie własne

W porównaniu do roku ubiegłego liczba przyznanych zasiłków rodzinnych, które są uzależnione od dochodu oraz wydatki na te świadczenia zmniejszyły się, co może być spowodowane niskim kryterium dochodowym uprawniającym do pobierania tych świadczeń tj., 539 zł. Największy jednak spadek nastąpił przy świadczeniu pielęgnacyjnym, gdzie w 2013 r. wypłacono o 260 335,00 zł mniej niż w roku ubiegłym. Jest to spowodowane zmianą przepisów w tym zakresie, – o czym wcześniej wspomniano.

IX. Zadania realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie w ramach ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012 r., poz. 1228 z późn. zm.).

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują:

- 1) obywatelom polskim
- 2) cudzoziemcom:
 - a) jeżeli wynika to z przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,
 - b) jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym,
 - c) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na osiedlenie się, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich oraz zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł miesięcznie. Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Bezskuteczność egzekucji w rozumieniu ww. ustawy oznacza egzekucję, w wyniku, której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych.

Pomoc państwa w postaci świadczeń z funduszu alimentacyjnego ma na celu wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej z powodu niemożności wyegzekwowania alimentów od osoby zobowiązanej do alimentacji wobec dziecka; co nie ogranicza się wyłącznie do wypłaty świadczeń, ale łączy się z działaniami zmierzającymi do zwiększenia odpowiedzialności osób zobowiązanych do alimentacji.

Wyżej wymienione świadczenia przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub w szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo, jeżeli egzekucja alimentów w okresie dwóch miesięcy poprzedzających złożenie wniosku była bezskuteczna, a dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekroczył kwoty 725 zł.

Tabela 10: Świadczenia z funduszu alimentacyjnego, zestawienie

ROK	2010	2011	2012	2013
LICZBA ŚWIADCZEŃ	5 081	5 298	5 459	5 307
KWOTA ŚWIADCZEŃ	1 635 311	1 802 734	2 000 948	2 028 776

Źródło: OPS, opracowanie własne

Z powyższych danych wynika, iż w 2013 r. zmniejszyła się liczba świadczeń, wzrosły natomiast wydatki na ten cel. Jest to spowodowane tym, iż w 2013 r. przeciętna miesięczna wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego była wyższa niż w 2012 r. – wypłacono o 150 świadczeń mniej, ale ich przeciętna miesięczna wartość była większa niż w roku ubiegłym. W strukturze beneficjentów świadczeń z funduszu alimentacyjnego stopniowo w kolejnych latach zmniejszył się udział odbiorców niższych kwot świadczeń (do 300 zł), a wzrósł udział odbiorców najwyższych (400,01-500 zł) kwot świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Jest to efektem zasądzania przez sądy z biegiem lat coraz wyższych kwot alimentów, w tym w związku ze składaniem wniosków o podwyższenie kwot wcześniej zasądzonych alimentów.

Z posiadanych danych wynika, że w 2013 r. w stosunku do 2012 r.:

- wzrosła liczba dłużników alimentacyjnych, wobec których gminy prowadziły postępowania dotyczące odzyskania wypłaconych świadczeń alimentacyjnych,
- wzrosła przeciętna miesięczna kwota wypłacanego świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- wzrósł odsetek osób pobierających wyższe kwoty świadczenia z funduszu alimentacyjnego, przy jednoczesnym spadku odsetka osób uprawnionych pobierających niższe kwoty świadczenia.

Działania wobec dłużników alimentacyjnych

Działania wobec dłużników alimentacyjnych przewidziane w ustawie z dnia 07.09.2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. 2012 roku, poz. 1228 z późn.zm.) podejmuje organ właściwy dłużnika tj. wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego. Realizacja w/w ustawy została przekazana w związku z uchwałą Nr XXXVII Rady Miejskiej Dzierżoniowa z dnia 26 stycznia 2009 r do tut. Ośrodka Pomocy Społecznej.

Wszelkie działania wobec dłużników w związku z bezskuteczną egzekucją alimentów, podejmowane są na wniosek organu właściwego wierzyciela, jeśli:

- 1) osobie uprawnionej zostało przyznane prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego;
- 2) osoba uprawniona do świadczenia alimentacyjnego od rodzica lub jej przedstawiciel

ustawowy złoży do organu właściwego wierzyciela wnioski o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego.

W 2013 r. Dział Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych podjął następujące działania wobec dłużników alimentacyjnych:

- 1) Przeprowadzono 73 wywiady alimentacyjne oraz odebrano oświadczenia majątkowe, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej;
- 2) Przekazano 73 informacje komornikowi sądowemu, które miały wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji;
- 3) W przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, został zobowiązany do zarejestrowania się, jako bezrobotny (43 osoby);
- 4) Wysłano 41 informacji do Powiatowego Urzędu Pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika;
- 5) Wszczęto 44 postępowania dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, wydano w tych sprawach 34 decyzje – natomiast w 5 przypadkach postępowanie zostało umorzone. Postępowanie prowadzi się w przypadkach uniemożliwienia przez dłużnika alimentacyjnego przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego, odmowy złożenia oświadczenia majątkowego, odmowy zarejestrowania się, jako bezrobotny lub jako poszukujący pracy w przypadku braku możliwości zarejestrowania się, jako bezrobotny oraz odmowy przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych (w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy) bez podania uzasadnionej przyczyny.
- 6) Złożono 38 wniosków o ściganie dłużnika za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.) do Prokuratury Rejonowej w Dzierżonowie
- 7) Złożono 38 wniosków do Starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.
- 8) Przekazano 289 zawiadomień dłużnikom alimentacyjnym z informacją o:
 - przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
 - o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa oraz 271 pism do gminy właściwej dłużnika i wierzyciela;

- 9) Wydano 260 decyzji dłużnikom alimentacyjnym, zobowiązujących do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami.
- 10) Przekazano 4051 informacji do Biura Informacji Gospodarczej o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego w razie powstania zaległości w ich regulowaniu za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych z 2003 r. oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z 2007 r. to zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej i koszty ich obsługi są finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa stanowiącej 3% wypłaconych świadczeń.

Wbrew powszechnej opinii praca w w/w dziale nie ogranicza się do przyjmowania wniosków i wydawania decyzji na początku okresu zasiłkowego. Wnioski o ustalenie prawa do zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przyjmowane są przez cały rok; podobnie jak wnioski o świadczenia z funduszu alimentacyjnego, o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka, o zasiłek pielęgnacyjny, o świadczenie pielęgnacyjne oraz specjalny zasiłek opiekuńczy. Następnie prowadzone jest dokładne postępowanie (często bardzo skomplikowane z uwagi na nieprecyzyjność przepisów), zbieranie materiału dowodowego, które kończy wydanie decyzji. Prowadzone są również liczne postępowania wyjaśniające po otrzymaniu informacji od pracowników innych działów o zmianie sytuacji zawodowej lub rodzinnej u klienta, a także po zgłoszeniu zmian przez wnioskodawcę – często kończące się wydaniem decyzji zmieniającej i prowadzeniem postępowania dot. żądania zwrotu i decyzji żądającej zwrotu.

W sytuacji, kiedy osoby nie wywiązują się z nałożonego na nie obowiązku zwrotu nienależnie pobranych świadczeń organ wystawia upomnienie (w 2013 r. było ich – 46), a następnie tytuł wykonawczy kierowany do Urzędu Skarbowego (w 2013 r. było ich – 49).

Postępowanie w sprawie funduszu alimentacyjnego także nie sprowadza się wyłącznie do przyjęcia wniosku i wydania decyzji wierzycielce, ale również na przeprowadzeniu postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, co stanowi skomplikowaną procedurę (m.in. prowadzenie korespondencji z innymi instytucjami, organami właściwymi dłużnika, organami właściwymi wierzyciela, komornikami, zgłaszanie dłużników do krajowego rejestru długów, przekazanie dłużnikowi informacji o przyznanych świadczeniach osobie uprawnionej, wydanie decyzji zobowiązującej dłużnika do zwrotu wypłaconych przez nas świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wezwanie dłużnika na wywiad, pismo do PUP o aktywizację dłużnika, prowadzenie postępowania uznającego dłużnika za uchylającego się od obowiązku alimentacyjnego, wydanie decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od obowiązku alimentacyjnego, przekazywanie komornikowi wszelkich informacji o dłużniku, wnioski o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 kk., wnioski o zatrzymanie prawa jazdy do

Starostwa, występowanie do sądu o ustanowienie kuratora dla dłużników przebywających poza granicami kraju, wygaszanie długu w przypadku zgonu dłużnika, rozliczanie wpłat dłużników). Obecna ilość osób zatrudnionych w Dziale Świadczeń Rodziny i Alimentacyjnych stanowi minimum niezbędne dla zapewnienia właściwej pracy działu. Częste zmiany w/w ustaw oraz innych przepisów (średnio 3 razy w roku) powodują ogromne rozrastanie się biurokracji i co za tym idzie generowanie jeszcze większych wydatków – a zaznaczyć należy, iż wszelkie koszty obsługi świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych pokrywane są jedynie z 3% od wypłaconych świadczeń. Każda kolejna zmiana nie zmniejsza ilości wykonywanej pracy, a wręcz jej przysparza. Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie stoi na stanowisku, iż pomimo licznych ograniczeń, zwłaszcza finansowych wynikających z wyżej wskazanych sytuacji, świadczy usługi na wysokim poziomie. Z naszego doświadczenia oraz innowacyjnych rozwiązań korzystają inne Ośrodki- nie pozostajemy w tyle, lecz staramy się być pionierami szukając nowych rozwiązań w realizacji zadań nałożonych na nas przez ustawodawcę. Jednak nie ulega wątpliwości, że ciągle ograniczanie środków finansowych na realizowane zadania spowoduje, iż w końcu staniemy przed trudnymi decyzjami poszukiwania oszczędności np. w ograniczeniu kadry.

X. Pozostałe działania

1) DZIAŁANA ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO W KONTEKŚCIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Przemoc to cierpienie- „powiedzmy jej stanowczo NIE”

Zapobieganie zjawiskom przemocy w rodzinach oraz często towarzyszącemu jej alkoholizmowi to kluczowe zadanie, jakie realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej. Działające grupy robocze Zespołu Interdyscyplinarnego prowadziły w roku 2013 łącznie 75 procedur „Niebieskiej Karty” w tym 42 wszczęte w 2013 roku, 33 wszczęte w latach ubiegłych prowadzone w 2013r. Odbyło się 310 spotkań grup roboczych. 6 razy zwołano spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego.

Podkreślenia wymaga, że coraz częściej za pośrednictwem mediów docierają do nas niepokojące sygnały o aktach przemocy domowej dotyczących licznie dzieci. Dlatego mocnym nakazem dla nas jest wykazywanie daleko idącej wrażliwości na wszelkie przypadki, mogące świadczyć o krzywdzeniu dzieci bądź innych bezbronnych osób. W tym celu Ośrodek Pomocy Społecznej w

 OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
 Ul. Żłota 8, 58-200 Dzierżoniów, www.opsdzierzoniow.pl
 E-mail: ops@opsdzierzoniow.pl

Apel do Mieszkańców Dzierżoniowa

**PRZEMOCY
POWIEDZMY „NIE”**

ZAREAGUJ!

Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie wraz z Komendą Powiatową Policji w Dzierżoniowie, w ramach prowadzonego monitoringu rodzin dysfunkcyjnych, organizuje cykliczną akcję przeciw przemocy. Dołącz do nas. Pamiętajmy! Od nas może zależeć zdrowie a nawet życie osoby krzywdzonej.

Telefony kontaktowe:

- 74 632 11 29 – Ośrodek Pomocy Społecznej
- 997 - Komenda Powiatowa Policji
- 112 – numer alarmowy z telefonów komórkowych
- 801 120 002 – Ogólnopolskie Pogotowie dla ofiar przemocy

ramach prowadzonego monitoringu rodzin dysfunkcyjnych zwraca się z apelem w miesiącach VI i XII do wszystkich mieszkańców Dzierżoniowa o zgłaszanie niepokojących sygnałów, które mogą świadczyć o istnieniu zagrożenia bezpieczeństwa osób nieporadnych życiowo i dzieci.

Apele do mieszkańców pod hasłem „Przemoc to cierpienie – powiedzmy jej stanowczo NIE” publikowane są na tablicy ogłoszeń w Ośrodku Pomocy Społecznej, w Urzędzie Miasta, w Dzierżoniowskim Zarządzie Budynków Mieszkalnych i innych miejscach licznie uczęszczanych przez mieszkańców Dzierżoniowa.

Praca socjalna prowadzona z osobą czy rodziną, której celem jest poprawa trudnej sytuacji życiowej to najbardziej znacząca forma wsparcia. Realizacja tej formy pomocy na rzecz osób oraz rodzin jest niezależna od posiadanego dochodu. W roku 2013r pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie objęli pracą socjalną 476 rodzin.

2) MONITORING RODZIN-TO TROSKA O BEZPIECZEŃSTWO BEZBRONNYCH DZIECI

Tabela 11: Działania profilaktyczne Zespołu ds. Asysty Rodzinnej w 2013r

Liczba rodzin objętych monitoringiem	151
Liczba rodzin objętych monitoringiem szczególnym (odwiedziny raz w tygodniu)	12
Liczba zawiadomień o popełnieniu przemocy w rodzinie złożonych do KPP i prokuratury	4
Liczba zgłoszeń do Sądu o pogorszeniu funkcjonowania rodzin	20
Liczba dzieci przekazanych pod opiekę innej rodziny z powodu stanu nietrzeźwości rodziców, podczas wizyty pracowników	1
Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej na wniosek pracowników	5

Źródło: OPS, opracowanie własne

Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie wraz z Komendą Powiatową Policji w Dzierżoniowie, w ramach prowadzonego monitoringu rodzin dysfunkcyjnych, organizuje cykliczną akcję przeciw przemocy.

3) REALIZOWANE PROJEKTY

Kolejnym przejawem zainteresowania problemami dzieci i młodzieży w roku 2013r były działania

związane z realizacją projektu „Odlotowa Przygoda Sportowa” opracowanego przez pracowników Zespołu ds. Asysty Rodzinnej. Głównym celem programu było zwiększenie świadomości zagrożeń i ochrona dzieci i młodzieży przed zagrożeniami tj.: przemoc, alkohol, środki psychoaktywne. Działania miały na celu ukierunkowanie na aktywne spędzanie czasu wolnego poprzez

profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Na projekt składał się:

- Konkurs plastyczny dla uczniów szkół gimnazjalnych pod hasłem „Nie palisz, nie pijesz, nie bierzesz i żyjesz”. W konkursie plastycznym wzięło udział 8 uczniów szkół gimnazjalnych w Dzierżoniowie.

- Zawody sportowe(14.06.2013)- Wyścig na rolkach pod hasłem „Z profilaktyką za pan brat”. Zawody cieszyły się dużym zainteresowaniem uczniów nauczycieli i rodziców. Podczas zawodów nagrodzono 6 uczestników w dwóch grupach wiekowych. Wszystkie zrealizowane działania wpisują się w zadania wynikające ze Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejskiej Dzierżoniów na lata 2009-2015 w zakresie celu strategicznego kształtowanie postaw społecznych oraz wzmocnienie wsparcia rodziny.

4) OPS PRZYJAZNY DZIECIOM

Następnym działaniem na rzecz dzieci była Organizacja wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z Dzierżoniowa ze środków Urzędu Miasta dnia 31.08.2013. Była to jednodniowa wycieczka do Łądka Zdroju, w której brało udział 12 dzieci. Uczestnicy wycieczki wraz z opiekunami (2 pracownikami OPS) i przewodnikiem udali się na

Przełęcz Łądecką, z której pieszo przeszli na Boryczkową. Po powrocie ze szczytu uczestnicy udali się zwiedzać centrum Łądka Zdroju.

W wycieczce wzięły udział dzieci z rodzin korzystających z pomocy tutaj. OPS pochodzące ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym. Dzieci te niejednokrotnie nie mają możliwości wyjazdu poza miejsce zamieszkania w okresie letnim i jest to dla nich często jedyna taka forma.

5) WSPÓŁPRACA PARTNERSKA

W ramach podejmowania działań pomocowych na rzecz rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, bardzo znacząca jest współpraca partnerska. Umożliwia ona wymianę doświadczeń i wiedzy w zakresie pomocy osobom potrzebującym, a w efekcie skuteczne wsparcie. W roku 2013 Ośrodek Pomocy Społecznej prowadził współpracę z kuratorami sądowymi, pedagogami szkolnymi oraz dzielnicowymi Komendy Powiatowej Policji, którzy nadal pełnią dyżury w siedzibie Ośrodka. Umożliwia to większą dostępność policji dla klientów OPS.

W ramach współpracy partnerskiej Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie brał udział w realizacji projektu „Aktywna Integracja” opracowanego przez Fundację Manufaktura z Wrocławia. W projekcie wzięło udział 40 osób, głównie klientów tutaj. Ośrodka. Nadal współpracowaliśmy ze Stowarzyszeniem na Rzecz Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu. W ramach wspomagania naszych potrzebujących klientów w artykuły żywnościowe, pracownicy socjalni wydali 312 kart żywnościowych w ramach programu PEAD.

6) WSPÓŁPRACA Z CAS

W ostatnim kwartale 2013 roku podjęliśmy także współpracę z Centrum Aktywizacji Społecznej, w ramach, której odbyło się 48 godzin wspólnych wywiadów i konsultacji (wizyty pracownika socjalnego w miejscu zamieszkania osoby, rodziny i psychologa z CASu).

7) DZIAŁANIA NA RZECZ WZMOCNIENIA ROLI RODZINY W WYPEŁNIANIU JEJ FUNKCJI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZEJ

W kontekście ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dn. 9 czerwca 2011r. (Dz.U. 2013 poz. 135 ze zm.) oraz w oparciu o założenia Programu Wspierania Rodziny Gminy Miejskiej Dzierżoniów na lata 2012 – 2014 (zgodnie z uchwałą Nr XXIV/165/12 z dn. 25.06.2012) Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie, jako realizator powyższego programu podejmował i podejmuje liczne działania z zakresu podnoszenia umiejętności rodzicielskich w celu wsparcia rodziców w prawidłowym wypełnianiu swoich ról. Kluczowe znaczenie w tym względzie odgrywa włączenie do pracy z rodziną posiadającą deficyty opiekuńczo-wychowawcze asystenta rodziny, który wzmacnia i wspiera rodzinę, na co dzień. W roku 2013 dzięki pozyskaniu środków finansowych z Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego zatrudniał dwóch asystentów, którzy pracowali z 27 rodzinami, a w trakcie roku w przypadku 2 rodzin odstąpiono od prowadzenia pracy metodą asystentury między innymi z powodu poprawy funkcjonowania.

Zadaniem **asystenta rodziny** jest całościowe wspieranie rodziny wychowującej dzieci, zagrożonej wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także poprzez pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności. Bardzo ważnym jest indywidualne podejście do rodziny i jej problemów, co będzie służyło rozwojowi kompetencji wszystkich jej członków – rodziców i dzieci. Rodzina bowiem, jest podstawowym środowiskiem, jakie powinno gwarantować dzieciom bezpieczeństwo emocjonalne, dawać im poczucie więzi i doświadczenia niezbędne dla ich prawidłowego rozwoju. Zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny, powodujące groźne dysfunkcje, takie jak uzależnienia, przemoc, zaniedbanie, bezradność, mogą prowadzić do konieczności objęcia dzieci opieką zastępczą. Jednym z narzędzi pracy z rodziną w takiej sytuacji jest wprowadzenie do niej asystenta.

W zakresie doskonalenia kompetencji opiekuńczo-wychowawczych realizowane są również liczne działania informacyjno - edukacyjne dla rodziców. Są to przygotowywane

cyklicznie konferencje tematyczne. Odbywają się w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej i są prowadzone przez psychologa bądź terapeutę w zależności od poruszanego problemu.

W roku 2013 odbyły się następujące konferencje:

- w dniu 17.04.2013 „Rodzicielstwo-jak najlepiej spełniać tę rolę”
- w dniu 11.12.2013 „Samotne rodzicielstwo-problem czy wyzwanie”

W konferencjach uczestniczyło 30 osób. Mając świadomość, że pomoc rodzinie dysfunkcyjnej powinna być kompleksowa i interdyscyplinarna, bo tylko wówczas przynosi skutek, podjęliśmy decyzję o stałym nawiązywaniu kontaktu z placówkami oświatowymi oraz Poradniami Dziecięcymi z prośbą o zgłaszanie niepokojących sygnałów mogących świadczyć o nieprawidłowym funkcjonowaniu rodzin, w których dobro dziecka może być zagrożone na skutek niewydolności wychowawczo-opiekuńczej rodziców. Problem tego rodzaju deficytów nie dotyczy wyłącznie rodzin o niskim statusie społecznym, których sytuacje znane są pracownikom socjalnym. Uznaliśmy, więc za celowe włączyć do współpracy powyższe instytucje, które także, na co dzień pracują z dziećmi i ich rodzinami. W naszej ocenie rodzina z wieloma problemami, gdzie pojawiają się przejawy przemocy czy też nadużywany jest alkohol to rodzina wymagająca szczególnego zainteresowania ze strony Ośrodka Pomocy Społecznej. To rodzina, której sytuację należy monitorować, aby zapewnić dzieciom poczucie bezpieczeństwa i w razie potrzeby szybko zidentyfikować pojawiające się ryzyko. W tym celu w przypadku 12 rodzin Zespół ds. Asysty Rodzinnej prowadził w 2013r. monitoring szczególny. Oznacza to, że rodziny te odwiedzane są przez pracowników socjalnych nie rzadziej niż raz w tygodniu. Ponadto w ramach realizacji ustawy o pieczy zastępczej i systemie pieczy zastępczej prowadzona jest praca socjalna z rodzicami biologicznymi, których dzieci trafiły do pieczy zastępczej. Nadrzędnym celem pracy socjalnej jest dążenie do reintegracji rodziny. W roku 2013 do pieczy zastępczej trafiło 8 dzieci, z tego 6 dzieci, których rodzice podjęli współpracę z asystentem czy pracownikiem socjalnym powróciło do domów rodzinnych.

Tabela 12: STATYSTYKA DOTYCZĄCA REALIZACJI DZIAŁAŃ Z ZAKRESU USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ

Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej	78
Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w 2013r.	8
Liczba rodzin, z którymi pracowali asystenci rodziny w 2013 r.	27
Liczba dzieci, które powróciły do rodziców biologicznych	6
Liczba rodzin, z którymi praca prowadzona jest w oparciu o plan pomocy rodzinie	36
Liczba spotkań, konferencji informacyjno-edukacyjnych dla rodziców	2 (w każdej uczestniczyło 15 osób)

Źródło: OPS, opracowanie własne

W ramach profilaktyki, jak również w celach edukacyjnych, informacyjnych i doradczych, w formie działalności samopomocowej prowadzone były, jako działania kontynuowane w OPS następujące grupy wsparcia:

- Grupa wsparcia dla kobiet wymagających pomocy w wychowywaniu dzieci (działa od 2008r.)
- Grupa wsparcia dla rodziców – "Być dobrym rodzicem"
- Grupa wsparcia dla osób będących ofiarą przemocy "Promyk nadziei"

Spotkania uczestników odbywały się raz w miesiącu w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej. Prowadzone były przez pracowników socjalnych przy współudziale psychologa.

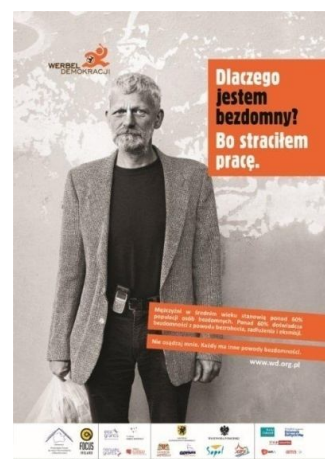
Obecnie trwają próby rekrutacji do udziału w grupie wsparcia adresowanej do rodziców, których dzieci przebywają w systemie pieczy zastępczej.

8) AKCJA ZIMA

W dniach 14, 15 i 16 października oraz 27 listopada 2013 pracownicy socjalni wspólnie z funkcjonariuszami policji oraz straży miejskiej w Dzierżoniowie dokonali odwiedzin osób bezdomnych korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej przebywających na terenie ogródków działkowych JAR i RELAX oraz pustostanów. W trakcie odwiedzin w/w pracownicy socjalni proponowali klientom dostępne formy pomocy tj. umieszczenie w schronisku, gorący posiłek, ciepłą odzież bądź inne wsparcie adekwatne do niezbędnych potrzeb życiowych w tym trudnym dla nich okresie. Osoby nieposiadające schronienia otrzymały od pracowników socjalnych także wykaz najbliższych zlokalizowanych schronisk, noclegowni gdzie mogą uzyskać pomoc całodobową. Z rozeznania w zakresie osób bezdomnych wynika, że na dzień 31 grudnia 2013r. na terenie ogródków działkowych oraz pustostanów przebywało 8 osób.

Z uwagi na konieczność zapewnienia osobom bezdomnym bezpieczeństwa przed ekstremalnymi warunkami pogodowymi pracownicy socjalni cyklicznie monitorują miejsca przebywania w/w osób.

Długotrwała bezdomność powoduje stres, załamanie, utratę wiary w siebie, brak chęci do życia, degradację umiejętności społecznych. Dlatego wychodzenie z bezdomności jest długotrwałym

procesem, który wymaga profesjonalnego wsparcia i determinacji osoby, która pomocy potrzebuje. Wsparcie takie musi być odpowiedzialne, przemyślane i długofalowe, obejmujące proces od odbudowy poczucia własnej wartości i chęci funkcjonowania w społeczeństwie, poprzez powrót, a w zasadzie nauczenie od nowa podstawowych funkcji społecznych - podjęcia pracy i samodzielnego mieszkania. Proces ten trwa niekiedy całe lata, a skutecznie przeprowadzić mogą go jedynie organizacje posiadające wykwalifikowaną kadrę opiekunów i psychologów.

Różnorodność dróg prowadzących do bezdomności oraz unaocznia fakt, że **przy zaistnieniu pewnej grupy czynników, niemalże każdy może jej doświadczyć**. Bezdomność to nie tylko alkoholizm, narkomania, własny wybór. To także wynik bezrobocia, panującej w Polsce biedy mieszkaniowej, przemian gospodarczych, kryzysu. Bezdomność to również wynik przemocy domowej, choroby, niepełnosprawności, zadłużenia, rozpadu związku, problemów rodzinnych, wypędzenia.

9) WOLONTARIAT

W kwietniu 2013r, Pracownicy Zespołu ds. Asysty Rodzinnej przeprowadzili akcję propagującą ideę wolontariatu. Wykonali plakaty informujące młodzież o możliwości świadczenia bezinteresownej pomocy na rzecz osób potrzebujących, szczególnie dzieci z problemami w nauce.

Z akcją zapoznano młodzież ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych w Dzierżoniowie. Akcja spotkała się z małym zainteresowaniem młodzieży. Do Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie zgłosiły się osoby zainteresowane pomocą osobom potrzebującym. Niepełnoletni chłopiec wraz z opiekunem prawnym oraz dwie pełnoletnie osoby. Dwie z nich podjęły pracę wolontarystyczną u osób niepełnosprawnych ruchowo.

Pracownicy Zespołu ds. Asysty Rodzinnej planują w dalszym ciągu szereg działań mających na celu pozyskiwanie wolontariuszy w celu poprawy, jakości życia osób niepełnosprawnych jak i potrzebujących wsparcia osób trzecich

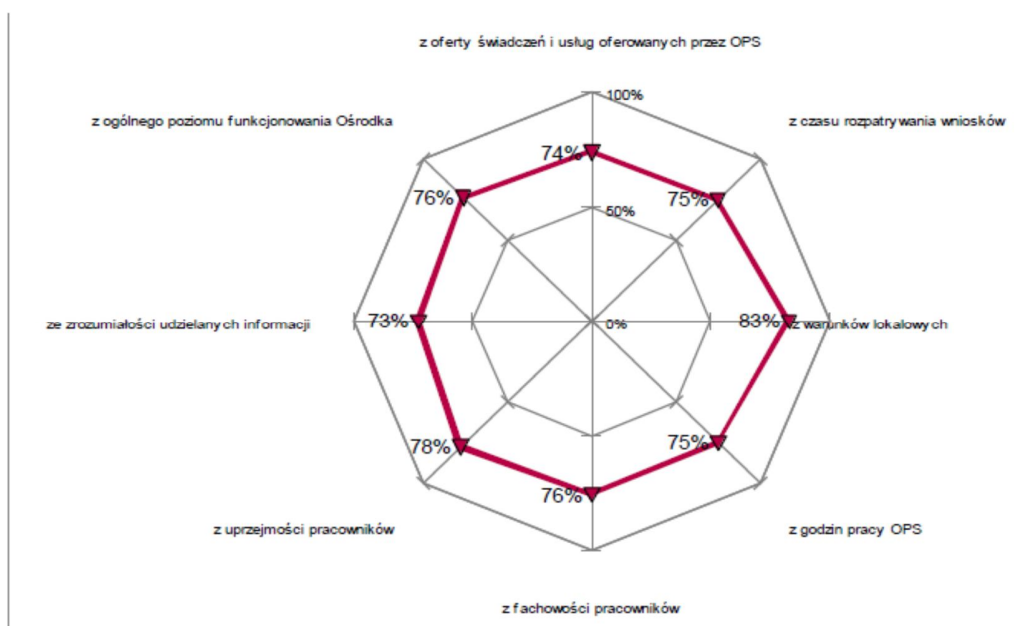
XI. Badanie satysfakcji klienta

Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie w 2013 roku przeprowadził Badanie Satysfakcji Klientów. Jak co roku zbadano:

- poziom satysfakcji Klientów, z jakości świadczonych usług, zadowolenie z fachowości i wiedzy pracowników, poziom satysfakcji z warunków lokalowych. Poznaliśmy uwagi dotyczące organizacji pracy Ośrodka, porównaliśmy wyniki tegorocznych badań do badań przeprowadzonych w latach ubiegłych, co umożliwi obserwację trendów w postrzeganiu Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie oraz określenie kierunku rozwoju.

Dzięki badaniu poznaliśmy potrzeby naszych klientów, mogliśmy stwierdzić, co wciąż wymaga intensywniejszej pracy i doskonalenia, z czego klienci są zadowoleni, a także stwierdzić jak wprowadzane zmiany wpływają na satysfakcję naszych klientów.

Wykres 7: Wyniki badania satysfakcji Klientów

Źródło: OPS, opracowanie własne

Z przedstawionego powyżej wykresu wynika, że Klientów najbardziej satysfakcjonują warunki lokalowe Ośrodka – 83 %.

Wszystkie pozostałe obszary znajdują się w przedziale od 70% do 80%:

- ogólny poziom funkcjonowania Ośrodka, fachowość pracowników – 76%,
- oferta świadczeń i usług oferowanych przez OPS – 74%,
- czas rozpatrywania wniosków, a także godziny pracy – 75%,
- uprzejmość pracowników – 78%.

Najniższe wartości Ośrodek uzyskał w pytaniu o zrozumiałość udzielanych informacji – 73%.

XII. Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

Na 37 sesji Rady Miejskiej Dzierżoniowa, która odbyła się 26 stycznia 2009r. została zatwierdzona Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejskiej Dzierżoniów. Strategia została opracowana przez Zespół Roboczy i Grupę Roboczą składającą się z przedstawicieli Urzędu Miasta, Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie, organizacji i instytucji działających w sferze pomocy społecznej.

W załączniku nr 1 przedstawiamy szczegółowy opis zadań zrealizowanych w 2013r. przez Ośrodek Pomocy Społecznej.

XIII. Sukcesy

Wyróżnienie Prezydenta RP

Formy wspierania niezależne od pomocy oferowane przez dzierżoniowski Ośrodek Pomocy Społecznej doceniła Para Prezydencka w konkursie „Dobry Klimat dla Rodziny”. Dzierżoniów znalazł się w gronie piętnastu finalistów, wybranych spośród 250 zgłoszeń. „Dobry Klimat dla Rodziny” to inicjatywa Pary Prezydenckiej mająca na celu promowanie najlepszych praktyk wspierających rodziny, mogących być wzorcem i inspiracją dla innych samorządów.

Źródło: OPS, własne

Źródło: <http://www.prezydent.pl>

Nagrody laureatom wręczył Prezydent RP z Małżonką podczas uroczystej gali (15 maja 2013 r.) w Pałacu Prezydenckim. W związku z wyróżnieniem Para Prezydencka odwiedziła Dzierżoniów 29.10.2013r.

Źródło: UM w Dzierżoniowie, uroczysta sesja RM

XIV. Bilans potrzeb w zakresie pomocy społecznej

Kluczową rolę w określaniu potrzeb w zakresie pomocy społecznej stanowi szczegółowe rozeznanie sytuacji osób i rodzin, co umożliwi dokonanie diagnozy problemów społecznych. Opracowana diagnoza jest punktem wyjściowym do skonstruowania długofalowego planu pracy z rodziną ukierunkowanego na usamodzielnienie rodzin.

Pracownicy socjalni współpracują z działającymi w mieście instytucjami, organizacjami w celu lepszego rozeznania potrzeb i organizowania pomocy. Ważną formą aktywizacji społeczności lokalnej jest współpraca z organizacjami pozarządowymi.

Za najbardziej istotne Ośrodek uważa także:

- ciągłe podnoszenie poziomu sprawności funkcjonowania Ośrodka poprzez zwiększenie kompetencji kadry pomocy społecznej;
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez odbudowywanie umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych;
- poszerzanie działań wspierających na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
- poszerzanie środowiskowego systemu wsparcia dla osób niepełnosprawnych i starszych;

- wspieranie rodziny w zakresie zapewnienia odpowiednich warunków rozwoju dzieci i młodzieży, szczególności w sytuacjach zagrożenia przemocą;
- podejmowanie współpracy w zakresie realizacji projektów systemowych skierowanych do osób długotrwale bezrobotnych.

Podkreślenia wymaga także to, iż bez zabezpieczenia socjalnego rodziny nie byłyby możliwa poprawa jej funkcjonowania. Dlatego też niezmiernie ważne jest wsparcie finansowe i rzeczowe rodzin.

XV. Podsumowanie

Niesienie pomocy drugiemu człowiekowi ma długą historię, bowiem postrzeganie drugiego człowieka z jego wadami i zaletami jest miarą człowieczeństwa. Przemiany społeczno-gospodarcze, które od kilkunastu lat przetaczają się przez nasz kraj niosą wiele negatywnych konsekwencji dla znacznej części Polaków, w tym i dla mieszkańców naszej gminy. Coraz większa ich liczba nie potrafi odnaleźć się w nowej rzeczywistości i samodzielnie poradzić sobie z codziennymi trudnościami oraz zaspokajaniem potrzeb.

Główny ciężar eliminowania tychże niedoborów i niedostatków spoczywa na gminie, która w ramach zadań własnych realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej. Pomoc społeczna jest jedną z instytucji polityki społecznej państwa, zasadniczym elementem zabezpieczenia społecznego, która spoczywa również na administracji samorządowej, bowiem to na poziomie społeczności lokalnej możliwe jest pełniejsze rozpoznawanie potrzeb i dobór skutecznych metod i form pomocy. Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym, poprzez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia się osób i rodzin oraz ich integracja ze środowiskiem. Osoby i rodziny korzystające z pomocy winne są współpracować z pracownikami socjalnymi w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych.

PLANY I POTRZEBY NA ROK 2014

1. Wzmocnienie działań profilaktycznych i doskonalenie metod pracy z rodziną na rzecz pozostawienia w niej dziecka lub powrotu do niej dziecka, co generuje rozwój asystentury.
2. Podnoszenie poziomu i doskonalenie sprawności funkcjonowania pomocy społecznej poprzez stałe podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry pomocy społecznej.
3. Poszerzanie działań służących aktywizacji – społecznej, zdrowotnej, edukacyjnej oraz zawodowej – osób marginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.

4. Kontynuacja monitoringu rodzin dysfunkcyjnych w celu przeciwdziałania przemocy i ochrony dobra i zdrowia dziecka.
5. Dalsza współpraca z dzielnicowymi Komendy Powiatowej Policji (wspólne dyżury).
6. Realizacja założeń Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.
7. Realizacja Planu Wspierania Rodziny Gminy Miejskiej Dzierżoniów na lata 2012 – 2014.
8. Utworzenie grupy wsparcia dla rodziców, których dzieci umieszczone są w pieczy zastępczej (odbyły się akcje edukacyjne, trwają próby rekrutacji).
9. Prowadzenie akcji informacyjnej dla osób starszych, niepełnosprawnych pod kątem pojawiających się przypadków kradzieży i oszustw (odwiedziny podopiecznych przez pracowników socjalnych wspólnie z dzielnicowym KPP).
10. Obchody Dnia Babci i Dziadka wśród podopiecznych korzystających z usług opiekuńczych (obdarowanie osób okolicznościowymi kartkami z życzeniami).
11. Współpraca z Centrum Aktywizacji Społecznej w celu skutecznego przeciwdziałania wykluczeniu.
12. Pozyskanie do współpracy wolontariuszy.

Rok 2014 będzie dla Ośrodka kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw oraz podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, żeby instytucja pomocy społecznej była skuteczna, efektywna i nowoczesna.

Aneta Grzelka

Załącznik nr 1
do Sprawozdania z działalności Ośrodka Pomocy
Społecznej w Dzierżoniowie za 2013 r.

Sprawozdanie z realizacji zadań zawartych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych
Gminy Miejskiej Dzierżoniów na lata 2009-2015 wykonanych w 2013r. przez
Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie

Dzierżoniów, 2014 rok

Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie przedkłada sprawozdanie z realizacji działań w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejskiej Dzierżoniów.

I CEL GŁÓWNY - ROZWÓJ SPÓJNEGO SYSTEMU WSPIERAJĄCEGO AKTYWNOŚĆ ZAWODOWĄ MIESZKAŃCÓW DZIERŻONIOWA.		
<i>Cel operacyjny 1.1. Przeciwdziałanie występowania zjawiska tzw. „ubogich dzielnic” i „etatowych bezrobotnych”</i>		
Zadania zrealizowane	Data	Opis
1.1.2. Organizowanie akcji promujących aktywność zawodową	na bieżąco	Pracownicy socjalni wskazali do PUP w Dzierżoniowie 403 osób celem doskonalenia zawodowego, bądź aktywizację zawodową. Efektem naszych działań przy współpracy z PUP pracę podjęło łącznie 110 osób.
1.1.3. Wdrażanie narzędzi i instrumentów aktywnej integracji (w tym kontraktów socjalnych)	na bieżąco	łącznie zawarto 39 kontraktów socjalnych.
1.1.4. Udzielanie wsparcia finansowego	na bieżąco	W 2013 r. z pomocy tut. OPS skorzystało: zasiłki okresowe, stałe, zasiłki celowe, program rządowy: „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, świadczenia rodzinne
1.1.5. Organizowanie grup edukacyjnych oraz psychokorekcyjnych, grup wsparcia i grup samopomocy dla osób obciążonych problemem bezrobocia i ich rodzin	na bieżąco	Kierowanie bezrobotnych na zajęcia w ramach Klubu Pracy do PUP.
1.1.6. Szkolenia kadry pomocy społecznej oraz innych instytucji i organizacji działających na polu pomocy osobom bezrobotnym		W 2013r. Pracownicy OPS uczestniczyli w 2 szkoleniach dotyczących pomocy osobom bezrobotnym.

1.1.7. Tworzenie warunków do powstawania spółdzielni socjalnych		W Dzierżoniowie istnieje 1 spółdzielnia socjalna „Awans”- działanie to nie jest realizowane przez OPS.
1.1.8. Utworzenie programu współpracy pomiędzy Ośrodkiem Pomocy Społecznej a Powiatowym Urzędem Pracy na rzecz rozwiązywania problemu bezrobocia	od. 21.04.2009r. na bieżąco	Współpraca w ramach Porozumienia z dnia 21.04.2009r. Nr 6/2009 w sprawie współpracy w zakresie realizacji zadań wynikających z ustaw o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz ustawy o pomocy społecznej na rzecz wzmocnienia aktywności osób bezrobotnych. W dalszym ciągu trwa współpraca w ramach tego porozumienia.
<i>Cel operacyjny 1.2. Zwiększenie mobilności zawodowej osób po 50 roku życia</i>		
1.2.1. Organizowanie szkoleń i kursów dla osób bezrobotnych po 50 roku życia w zakresie zmiany profilu zawodowego i/lub uzyskania dodatkowych kwalifikacji	na bieżąco	Przystąpienie do projektu "Razem po pracę", w którym uczestniczyło 36 osób w tym 12 osób doskonało się jako pracownik biurowy z umiejętnością obsługi komputera, natomiast 24 osoby jako specjalista ds. obsługi Klienta.
1.2.2. Organizowanie akcji zachęcających do zatrudnienia osób po 50 roku życia	na bieżąco	Przystąpienie do projektu "Razem po pracę", w którym uczestniczyło 36 osób w tym 12 osób doskonało się, jako pracownik biurowy z umiejętnością obsługi komputera, natomiast 24 osoby, jako specjalista ds. obsługi Klienta.
1.2.3. Organizowanie akcji promujących aktywność zawodową osób po 50 roku życia "50+"	na bieżąco	Umożliwienie zatrudnienia osobom po 50 r. ż. W ramach pracy w charakterze robót publicznych. Pracę podjęło 10 takich osób.
<i>Cel operacyjny 1.3. Aktywizacja osób pozostających bez pracy poprzez zwiększenie liczby programów aktywizujących</i>		
1.3.1. Wdrażanie projektów systemowych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki wspierających osoby bezrobotne		Realizowane w latach 2008-2011
1.3.2. Szkolenia dla pracowników ośrodka	styczeń- grudzień	W 2013r. Pracownicy uczestniczyli w 5 szkoleniach dotyczących pozyskiwania wiedzy na temat realizacji zadań

pomocy społecznej, powiatowego urzędu pracy oraz innych instytucji i organizacji działających w obszarze aktywizacji zawodowej i pomocy społecznej	2013	z zakresu pomocy społecznej, także metodami nowatorskimi.
1.3.3. Organizowanie akcji promujących idee aktywności zawodowej i społecznej wśród mieszkańców Dzierżoniowa	na bieżąco	Informowanie bezrobotnych o formach pomocy, jaką mogą uzyskać m. in z Centrum Zielona Linia. Dystrybucja plakatów ulotek dotyczących możliwości podjęcia pracy, szkoleń, informowanie o Giełdach Pracy.
1.3.4. Tworzenie grup edukacyjnych, psychokorekcyjnych oraz samopomocowych dla osób bezrobotnych i ich rodzin	na bieżąco	W 3 grupach wsparcia działających w OPS w 2013r. uczestniczą m.in. osoby bezrobotne.
1.3.6. Tworzenie programów aktywizujących osoby bezrobotne (szczególnie w partnerstwie)	na bieżąco	W ramach współpracy z PUP w Dzierżoniowie OPS poinformował Klientów o organizowanych giełdach pracy (informacje przekazywane indywidualnie przez pracowników socjalnych) Współpraca z Manufakturą Inicjatyw Obywatelskich oraz Stowarzyszeniem Aktywnego Wspierania Gospodarki w celu podwyższenia kwalifikacji i odbycia stażu zawodowego.
<i>Cel operacyjny 1.4. Promowanie zatrudnienia, jako szansy dla wszystkich grup społecznych</i>		
1.4.1. Wspieranie procesów tworzenia miejsc pracy, szczególnie dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	na bieżąco	Rekrutacja osób długotrwale bezrobotnych zagrożonych eksmisją z lokali mieszkalnych do pracy w charakterze robót publicznych oraz monitorowanie ich wywiązywania się z obowiązków pracowniczych – przeciwdziałanie zjawisku bezdomności.
1.4.2. Organizowanie akcji promujących zatrudnienie, jako zachowanie odpowiedzialne i obywatelskie	na bieżąco	Dystrybucja plakatów ulotek dotyczących możliwości podjęcia pracy, szkoleń, informowanie o Giełdach Pracy oraz o szkoleniu "Razem po pracę" i "Aktywna integracja".
II CEL GŁÓWNY - KSZTAŁTOWANIE POSTAW PROSPOŁECZNYCH ORAZ WZMOCNIENIE WSPARCIA DLA RODZINY.		

<i>Cel operacyjny 2.1. Przeciwdziałanie negatywnym skutkom emigracji zarobkowej.</i>		
Zadania zrealizowane	Data	Opis
2.1.1. Organizowanie grup wsparcia, grup samopomocowych oraz grup psychokorekcyjnych dla osób borykających się z negatywnymi skutkami emigracji zarobkowej		Brak zainteresowania ze strony mieszkańców.
<i>Cel operacyjny 2.2. Usprawnienie funkcjonowanie systemu rodzinnego.</i>		
2.2.1. Tworzenie zespołów interdyscyplinarnych	na bieżąco	Zorganizowano 6 spotkań zespołu interdyscyplinarnego. Pracownicy socjalni, kuratorzy, pedagogowie szkolni oraz psychologowie wzięli udział w 310 spotkaniach grupy roboczej.
2.2.2. Prowadzenie mediacji rodzinnych	2013	2 rodziny skorzystały z pomocy w formie mediacji.
2.2.3. Organizowanie grup wsparcia, grup samopomocowych, grup edukacyjnych i/lub psychokorekcyjnych adekwatnie do potrzeb	na bieżąco raz w miesiącu na bieżąco 17.04.2013r. 11.12.2013r.	Działa grupa wsparcia dla kobiet potrzebujących wsparcia, wychowujących dzieci, w każdym ze spotkań uczestniczyło średnio 6 osób. Działa grupa wsparcia dla rodziców wymagających podniesienia kwalifikacji rodzicielskich „Być dobrym rodzicem”. Spotkania odbywają się raz w miesiącu. Zorganizowanie konferencji pt. „Rodzicielstwo – jak najlepiej spełniać tę rolę” prowadzona przez specjalistę psycholog. Zorganizowanie konferencji pod hasłem „Samotne rodzicielstwo- - problem czy wyzwanie?”, prowadzona przez specjalistę psycholog.
2.2.5. Tworzenie programów podnoszących kompetencje opiekuńczo-	na bieżąco	27 rodzinami zajmowało się 2 asystentów rodziny, którzy pracują na rzecz poprawy funkcjonowania rodzin wieloproblemowych. Pogłębioną pracę socjalną z rodziną przeżywającą trudności opiekuńczo

wychowawcze rodziców		wychowawcze prowadzi Zespół ds. Asysty Rodzinnej. W ramach promocji swoich zadań na rzecz rodziny zgłosiliśmy wniosek do konkursu „Dobry klimat dla rodziny”. Dzierżoniów znalazł się w gronie piętnastu finalistów, wybranych spośród 250 zgłoszeń za działania na rzecz klientów pomocy społecznej i odwagę w kreowaniu wizerunku pomocy społecznej.
2.2.8. Tworzenie programów i realizacji partnerskich na rzecz wsparcia rodziny	na bieżąco od 21.04.2009r. na bieżąco od 13.05.2010 na bieżąco na bieżąco	W ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Na Rzecz Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu wydano 312 Kart pomocy żywnościowej w celu przeciwdziałania niedożywianiu rodzin. Działania w ramach Porozumienia z Powiatowym Urzędem Pracy z dnia 21.04.2009r. Nr 6/2009 w sprawie współpracy w zakresie realizacji zadań wynikających z ustaw o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz ustawy o pomocy społecznej na rzecz wsparcia rodziny z problemem bezrobocia. Pośrednictwo w promocji projektu "Razem po pracę" (ulotki, plakaty, pisma). Współpraca w ramach porozumienia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie pomiędzy Burmistrzem Miasta Dzierżoniowa, Komendantem Powiatowym Policji w Dzierżoniowie, Prezesem Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie, Komendantem Straży Miejskiej w Dzierżoniowie, Dyrektorem PCPR, Dyrektorem OPS w Dzierżoniowie, Prezesem Centrum Interwencji Kryzysowej przy TPD w Dzierżoniowie. Współpraca z dyrektorami placówek oświatowych, jak również placówek medycznych dotycząca przeciwdziałania problemowi niedożywiania wśród rodzin niekorzystających z pomocy tut. OPS (monitoring realizacji zadań w ramach Programu Rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.
<i>Cel operacyjny 2.4. Wzmacnianie więzi społecznych</i>		
2.4.2. Organizowanie akcji		

promujących znaczenie więzi społecznych	31.08.2013	Zorganizowano jednodniową wycieczkę do Łądko Zdroju przeznaczoną dla najmłodszych ze środowisk dysfunkcyjnych m. in. z problemem alkoholowym, w której uczestniczyło łącznie 12 dzieci.
<i>Cel operacyjny 2.5. Zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców miasta</i>		
2.5.1. Organizowanie akcji promujących aktywność społeczną	31.08.2013	Zorganizowana wycieczka do Łądko Zdroju przeznaczona dla najmłodszych ze środowisk dysfunkcyjnych m. in. z problemem alkoholowym, w której uczestniczyło łącznie 12 dzieci.
	maj-czerwiec 2013r.	Realizacja projektu, "Odlotowa Przygoda Sportowa", którego celem była pomoc w rozwijaniu zainteresowań dzieci i młodzieży, profilaktyka uzależnień, promocja zdrowego stylu życia, a także pokazanie uczestnikom, że sport może być alternatywą wobec zjawisk patologicznych.
	18 grudzień 2013r.	Zorganizowano w OPS wspólne zajęcia dla rodzin, które wraz z wolontariuszami i asystentami rodziny wzięły udział w pierwszym etapie organizowanej na terenie Dzierżoniowa akcji "BUDY". Przedsięwzięcie ma na celu stworzenie i rozmieszczenie w mieście zimowych schronień dla bezpańskich kotów. Podczas warsztatów rodziny zostały zaproszone do samodzielnego stworzenia charakterystycznych, styropianowych domków, w których bezpańskie koty będą mogły zamieszkać już tej zimy.
	na bieżąco	Wystosowano apel do mieszkańców Dzierżoniowa o zwrócenie uwagi na osoby bezdomne w okresie utrzymywania się silnych mrozów i zawiadamianie służb miejskich.
<i>Cel operacyjny 2.6. Zaangażowanie lokalnych mediów w działania mające na celu pozytywne kształtowanie postaw obywatelskich</i>		
2.6.1. Organizowanie spotkań informacyjnych z przedstawicielami	na bieżąco	Informowanie o prowadzonych działaniach np. W portalu: www.doba.pl

lokalnych mediów	listopad 2013r.	Wywiad z Dyrektorem OPS dla Dzierżoniowskiego Tygodnika Powiatowego i Tygodnika Dzierżoniowskiego.
<i>Cel operacyjny 2.7. Wzrost liczby organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy społecznej</i>		
2.7.2. Wydanie informatora o procedurach tworzenia organizacji oraz dostępnych form wsparcia formalno-prawnego dla organizacji pozarządowych	na bieżąco	Rozpowszechnianie informatora dotyczącego funkcjonowania Ośrodka Pomocy Społecznej..
III CEL GŁÓWNY - TWORZENIE WARUNKÓW DO GODNEGO ŻYCIA I SYSTEMOWEGO WSPARCIA OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH ORAZ ICH RODZIN		
<i>Cel operacyjny 3.1. Zmniejszenie liczby izolujących się osób niepełnosprawnych i starszych (tzw. „niewidzialnych”)</i>		
Zadania zrealizowane	Data	Opis
3.1.3. Organizowanie kampanii informacyjnej na temat dostępnych form wsparcia	na bieżąco	Rozpowszechnianie informatora informującego o dostępnych formach wsparcia w OPS oraz ulotek do pracy Asystenta Rodziny i Zespołu ds. Asysty Rodzinnej w ilości 50 sztuk.
<i>Cel operacyjny 3.2. Tworzenie warunków do ciągłej aktywności osób starszych i niepełnosprawnych</i>		
3.2.2. Utworzenie Centrum Aktywności Seniora, udostępnienie pomieszczeń w CAS dla organizacji pozarządowych działających na rzecz pomocy osobom starszym i niepełnosprawnym	Na bieżąco	Kierowanie osób starszych i niepełnosprawnych do Centrum Aktywizacji Społecznej. Pracownicy OPS skierowali 14 osób w celu uzyskania wsparcia.
<i>Cel operacyjny 3.3. Objęcie maksymalnej liczby potrzebujących osób starszych i</i>		

<i>niepełnosprawnymi działaniami opiekuńczymi</i>		
3.3.1. Opracowanie standardów opiekuńczych dla osób starszych i niepełnosprawnych	na bieżąco	Praca w oparciu o Standardy Usług Opiekuńczych
3.3.2. Przeprowadzenie badań diagnostycznych w zakresie zapotrzebowania na usługi opiekuńcze i utworzenie oferty usług opiekuńczych adekwatnych do potrzeb	na bieżąco	Praca w oparciu o przeprowadzone w 2012r. badania celem zaspokojenia potrzeb osób korzystających z usług opiekuńczych.
3.3.3. Zorganizowanie badań identyfikujących potrzeby rodzin sprawujących opiekę nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi oraz utworzenie oferty usług wspierających adekwatnie do potrzeb	na bieżąco	Identyfikowanie potrzeb i oczekiwań klientów oraz oferowanie stosownych usług opiekuńczych. Informowanie o możliwości uczestniczenia w spotkaniach grupy wsparcia działającej w Środowiskowym Domu Samopomocy adresowanej do rodzin, opiekunów i przyjaciół osób zaburzonych psychicznie oraz niepełnosprawnych intelektualnie.
3.3.5. Organizowanie akcji propagujących pomoc wolontarystyczną oraz sąsiedzka	kwiecień-grudzień	Dystrybucja plakatów w tut. OPS i szkołach gimnazjalnych pod hasłem "Wolontariusze poszukiwani".
<i>Cel operacyjny 3.4. Zwiększenie liczby ofert kulturalno-oświatowych dla osób starszych i niepełnosprawnych</i>		
3.4.1. Opracowanie programów aktywizujących osoby starsze i niepełnosprawne poprzez udział w wydarzeniach	na bieżąco	Współpraca z Centrum Aktywizacji Społecznej.

kulturalno-oświatowych		
IV CEL GŁÓWNY - KSZTAŁTOWANIE POSTAW SPRZYJAJĄCYCH PRZECIWDZIAŁANIU ROZWOJOWI UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY DOMOWEJ		
<i>Cel operacyjny 4.1. Objęcie ofiar i sprawców przemocy domowej funkcjonującym systemem pomocy społecznej</i>		
Zadania zrealizowane	Data	Opis
4.1.1. Organizowanie akcji informacyjnych na temat dostępnych form pomocy dla ofiar i sprawców przemocy domowej	czerwiec, grudzień	OPS cyklicznie ponawia apele z prośbą o zgłaszanie wszelkich sygnałów o podejrzeniu zagrożenia bezpieczeństwa osób, a w szczególności najmłodszych mieszkańców naszego miasta. Akcja jest nagłaśniana także w lokalnych mediach.
4.1.2. Organizowanie grup psychokorekcyjnych dla ofiar i sprawców przemocy domowej	na bieżąco	Działa grupa wsparcia dla osób doznających przemocy i krzywdzonych przez bliskich pn. „Promyk nadziei”.
4.1.3. Organizowanie wsparcia specjalistycznego (psychologicznego, prawnego, itp.) dla ofiar i sprawców przemocy	styczeń- grudzień 2013 od 02.09.2010 od października 2013r.	<p>W tutejszym OPS jest możliwość skorzystania z pomocy specjalisty psychologa przez mieszkańców Dzierżoniowa. Udzielono 48 porad.</p> <p>Ponadto w OPS w Dzierżoniowie udziela porad prawnik. Udzielono 320 porad.</p> <p>W ramach porozumienia o współpracy pomiędzy OPS i KPP mieszkańcy Dzierżoniowa mogą skorzystać z porad Dzielnicowego w siedzibie OPS raz w tygodniu w czwartki od godz. 14.30-15.00, które odbywały się systematycznie.</p> <p>Współpraca z CAS kierowanie osób celem uzyskania wsparcia</p> <p>Wspólne wywiady pracowników OPS z psychologiem w miejscu zamieszkania Klientów (od 07.10.2013r.- 18.12.2013r.). Odbyły się 43 godziny wywiadów i konsultacji z psychologiem.</p>

4.1.4. Kontynuacja monitoringu przebiegu zmian w rodzinach obciążonych problemami przemocy	styczeń – grudzień 2013 od września 2010	Odbываły się wizyty pracowników socjalnych z dzielnicowymi w godzinach popołudniowych u rodzin monitorowanych przez tutejszy OPS w tym 12 rodzin monitorowanych szczególnie. Ponadto pracownicy socjalni współpracowali z kuratorami, pedagogami szkolnymi, wychowawcami przedszkoli w celu wymiany informacji o rodzinach, z którymi wspólnie pracujemy. Działa Zespół ds. Asysty Rodzinnej zajmujący się kompleksowo przeciwdziałaniem przemocy domowej, jak też minimalizowaniem jej skutków, szczególnie wobec dzieci.
4.1.5. Organizowanie akcji pobudzających wrażliwość społeczności lokalnej na obserwowane akty przemocy oraz informujących o sposobach przeciwdziałania jej rozwojowi	styczeń- grudzień 2013	W ramach akcji rozpowszechniono plakaty, ulotki mające na celu pobudzić wrażliwość społeczności lokalnej na obserwowane akty przemocy. W szkołach i placówkach na terenie miasta Dzierżoniowa rozpowszechniono ok 15 plakatów.
<i>Cel operacyjny 4.2. Podniesienie poziomu wiedzy na temat rozwoju uzależnień i przemocy domowej</i>		
4.2.1. Organizowanie akcji informacyjnych na temat rozwoju uzależnień i przemocy domowej oraz możliwości ich przewycięzania	09.04.2013r. Czerwiec i grudzień 2013r.	W ramach akcji odbyło się spotkanie w Gimnazjum Nr 3 w Dzierżoniowie. W szkołach i placówkach na terenie miasta Dzierżoniowa rozpowszechniono ok 15 plakatów- "Apel do mieszkańców Dzierżoniowa".
4.2.2. Organizowanie grup edukacyjnych i psychokorekcyjnych dla mieszkańców Dzierżoniowa w tym szczególnie dla osób nadużywających alkoholu i innych środków	na bieżąco	W ramach procedury Niebieskiej Karty udzielane są porady prawne, psychologiczne dla ofiar i sprawców przemocy.

zmieniających świadomość, ofiar i sprawców przemocy oraz ich rodzin		
<i>Cel operacyjny 4.3. Wzrost zachowań asertywnych i umiejętności psychospołecznych pozwalających na konstruktywne rozwiązywanie trudności życiowych</i>		
4.3.1. Organizowanie akcji propagujących zachowania sprzyjające trzeźwemu życiu i konstruktywnemu rozwiązywaniu problemów życiowych	maj-czerwiec 2013r.	Realizacja projektu "Odlotowa Przygoda Sportowa", którego celem była m. in. profilaktyka uzależnień dzieci i młodzieży. Projekt obejmował dwa działania: konkurs plastyczny pod hasłem: "Nie palisz, nie pijesz, nie bierzesz i żyjesz" oraz zawody sportowe.
<i>Cel operacyjny 4.4. Zmniejszenie liczby zachowań agresywnych wśród dzieci i młodzieży w środowisku szkolnym</i>		
4.4.1. Organizowanie akcji informacyjnych wśród dzieci i młodzieży na temat negatywnych skutków zachowań agresywnych oraz skutecznych sposobów przeciwdziałania zachowaniom agresywnym	maj-czerwiec 2013r.	Realizacja projektu „Odlotowa Przygoda Sportowa”, którego celem była pomoc w rozwijaniu zainteresowań dzieci i młodzieży, profilaktyka uzależnień, promocja zdrowego stylu życia, a także pokazanie uczestnikom, że sport może być alternatywą wobec zjawisk patologicznych.
<i>Cel operacyjny 4.5. Zmniejszenie liczby dzieci i młodzieży używających substancje zmieniające świadomość</i>		
4.5.1. Organizowanie akcji informacyjnych na temat szkodliwości używania środków zmieniających świadomość zwłaszcza przez dzieci i młodzież	maj-czerwiec 2013r.	Realizacja projektu „Odlotowa Przygoda Sportowa”, którego celem była m. in. profilaktyka uzależnień dzieci i młodzieży. Konkurs plastyczny dla uczniów szkół gimnazjalnych pod hasłem: "Nie palisz, nie pijesz, nie bierzesz i żyjesz"
4.5.2. Organizowanie	maj-	Realizacja projektu „Odlotowa Przygoda Sportowa”,

akcji uwrażliwiających społeczność lokalną na problem używania alkoholu przez dzieci i młodzież oraz informujących o skutecznych sposobach reagowania na obserwowane akty używania substancji zmieniających świadomość przez dzieci i młodzież	czerwiec 2013r.	którego celem była m. in. profilaktyka uzależnień dzieci i młodzieży.
4.5.3. Organizowanie akcji uwrażliwiających rodziców na problem używania alkoholu i innych substancji zmieniających świadomość przez dzieci i młodzież	na bieżąco	Na terenie tut. OPS wystawiono prace plastyczne dzieci biorących udział w konkursie plastycznym "Nie palisz, nie pijesz, nie bierzesz i żyjesz".
4.5.4. Organizowanie spotkań informacyjnych dla rodziców na temat sposobów diagnozowania problemu używania, nadużywania lub uzależnienia oraz efektywnych sposobów przeciwdziałania		
<i>Cel operacyjny 4.6. Przeciwdziałanie negatywnym skutkom psychospołecznym wynikającym z nadużywania środków zmieniających świadomość oraz przemocy domowej</i>		
4.6.1. Szkolenia pracowników instytucji i organizacji działających na polu pomocy społecznej i edukacji	na bieżąco	Pracownicy wzięli udział w szkoleniach dotyczących przemocy w rodzinie organizowanych przez DOPS.

w zakresie diagnostyki problemów uzależnień i przemocy domowej oraz skutecznych sposobów motywowania do podjęcia kontaktu z placówkami leczenia specjalistycznego (w tym odwykowego) i podjęcia terapii		
4.6.4. Stosowanie procedury „Niebieskiej Karty”	styczeń - grudzień 2013	Współpraca OPS z Policją w ramach monitoringu rodzin, w których dochodziło do aktów przemocy. Rozpoznano 42 Niebieskie Karty.
4.6.5. Tworzenie zespołów interdyscyplinarnych	styczeń- grudzień 2013	Zorganizowano 6 spotkań zespołu interdyscyplinarnego. Zespół ds. Asysty Rodzinnej objął pracą socjalną 151 rodzin w tym 12 rodzin monitoringiem szczególnym.
4.6.6. Tworzenie grup edukacyjnych i psychokorekcyjnych oraz grup wsparcia i samopomocy dla osób i rodzin obciążonych problemem uzależnienia i przemocy	na bieżąco raz w miesiącu	Grupa wsparcia dla ofiar przemocy ”Promyk Nadziei”.
4.6.7. Tworzenie programów przeciwdziałających psychospołecznym skutkom używania substancji psychoaktywnych i przemocy domowej (w tym programów partnerskich)	styczeń- grudzień styczeń- grudzień 2013	Stała współpraca z Komendą Powiatową Policji w Dzierżoniowie. W ramach zwalczania problemu alkoholowego pracownicy socjalni skierowali do MKRPA osób w celu zastosowania leczenia odwykowego.

V CEL GŁÓWNY - ZAPEWNIENIE SPRAWNEJ I EFEKTYWNEJ KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ		
<i>Cel operacyjny 5.2. Zwiększenie dostępu dla mieszkańców miasta do różnych instytucji działających na polu pomocy społecznej</i>		
Zadania zrealizowane	Data	Opis
5.2.1. Wydłużenie czasu pracy instytucji działających na polu pomocy społecznej (przynajmniej jeden dzień w tygodniu)	na bieżąco	Zrealizowane – wydłużenie pracy w czwartki.
5.2.2. Organizowanie wspólnych dyżurów pracowników socjalnych i dzielnicowych	na bieżąco	Kontynuowane były dyżury dzielnicowych z pracownikami w godzinach popołudniowych.